Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra informačních technologií

Diplomová práce

Komunikace občana s finanční správou

Ludmila Zikmundová

© 2020 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Ludmila Zikmundová

Hospodářská politika a správa
Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Komunikace občana s finanční správou

Název anglicky

Communication of Citizen with Financial Administration

Cíle práce

Diplomová práce je tematicky zaměřena na problematiku elektronické komunikace občana s finanční správou. Hlavním cílem je analýza možností komunikace s finanční správou.

Dílčí cíle práce jsou:
- charakterizovat elektronické podání, daňovou informační schránku a elektronické služby,
- navrhnout možnosti a doporučení optimálního využití Daňového portálu,
- zhodnotit dopady při nedodržení platné legislativy.

Metodika

Metodika řešené problematiky diplomové práce je založena na studiu odborných informačních zdrojů. V praktické části práce bude provedena analýza a vyhodnocení možných podání elektronické komunikace ve finanční správě. Na základě syntézy teoretických poznatků a výsledků praktické části práce budou formulovány závěry diplomové práce.

Doporučený rozsah práce

60 – 80 stran

Klíčová slova

elektronická komunikace, daňová informační schránka, elektronické podání,datová schránka

---

Doporučené zdroje informací

ČESKO. DAŇOVÝ ŘÁD (2009, NOVELA 2011), – ČESKO. ZÁKON O SPRÁVĚ DANÍ A POPLATKŮ (1992, NOVELA 2009), – ČESKO. ZÁKON, KTERÝM SE STANOVÍ PRAVIDLA PRO PŘÍPADY SOUBĚŽNĚ PROBÍHAJÍCÍCH VÝKONŮ ROZHODNUTÍ (2001, NOVELA 2009), – BAXA, J. *Daňový řád : komentář.* Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. ISBN 978-80-7357-564-9.

HEGER, V. *Komunikace ve veřejné správě.* Praha: Grada, 2012. ISBN 978-80-247-3779-9.

LAPÁČEK, J. *Jak na datovou schránku a elektronickou komunikaci s úřady.* Brno: Computer Press, 2012. ISBN 978-80-251-3680-5.

SMEJKAL, V. – MATES, P. *E-government v České republice : právní a technologické aspekty.* Praha: Leges, 2012. ISBN 978-80-87576-36-6.

Předběžný termín obhajoby

2019/20 LS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Jan Jarolímek, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra informačních technologií

Elektronicky schváleno dne 11. 10. 2019

Ing. Jiří Vaněk, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 14. 10. 2019

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 25. 02. 2020

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Komunikace občana s finanční správou" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 19. 3. 2020 _____

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala Ing. Janu Jarolímkovi, Ph.D. za rady, připomínky a vstřícný přístup při konzultacích, které přispěly k sepsání mé práce.

Komunikace občana s finanční správou

Abstrakt

Diplomová práce na téma Komunikace občana s finanční správou se zabývá problematikou elektronické komunikace mezi občanem, podnikající fyzickou osobou, právnickou osobou a Finanční správou České republiky. Jedná se o elektronická podání, která umožňuje zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů. Cílem je analýza možností komunikace občana při využití Daňového portálu s finanční správou. Dílčími cíli je charakterizovat elektronické podání, daňovou informační schránku a elektronické služby. Navrhnout možnosti a doporučení optimálního využití daného portálu a zhodnotit dopady při nedodržení platné legislativy.

Vlastní práce poskytuje informace o počtu podaných daňových tvrzení dle typu podání a za sledované období v rámci Finanční správy České republiky. Dále je proveden rozbor konkrétní chybovosti jednotlivých typů podání, důvody těchto chybných podání a navržení případných možností, jak těmto chybám lze v budoucnu zabránit či je výrazným způsobem eliminovat.

Klíčová slova: daňová informační schránka, datová schránka, Daňový portál, e-government, elektronická komunikace, elektronické podání, elektronický podpis, Finanční správa, podání, vady podání.

The Citizen's Communication with the Financial Administration

Abstract

The master's thesis titled The Citizen's Communication with the Financial Administration deals with the problematics of electronic communication between citizens, sole traders, legal entities, and the Financial Administration of the Czech Republic. More specifically, it focuses on electronic submissions made available under the provisions of Act 280/2009 Coll. of the Tax Procedure Code, as amended. The objective of the thesis is to analyze the possible avenues of communication made possible for citizens when using the Tax Portal of the Financial Administration. The sub-objectives of the thesis are the characterization of electronic submission, the tax information mailbox, and electronic services. Further, it seeks to propose an optimum utilization of the Tax Portal and evaluate consequences in case of breach of the valid law.

The original work offers information about the number of tax declarations submitted under the auspices of the Financial Administration of the Czech Republic over the course of a reference period. Further, an analysis of specific error rate of individual types of submissions is carried out, in conjunction with the reasons thereof. Finally, the thesis proposes possible ways to prevent future occurrence of the errors or to eliminate them dramatically.

Keywords: tax information mailbox, data mailbox, Tax Portal, e-government, electronic communication, electronic submission, electronic signature, Financial Administration, submission, submission errors.

Obsah

1 Úvod 13

2 Cíl práce a metodika 14

2.1 Cíl práce 14

2.2 Metodika 14

3 Literární rešerše 16

3.1 E-government a jeho význam 16

3.2 Veřejná správa 18

3.3 Finanční správa 18

3.3.1 Generální finanční ředitelství 19

3.3.2 Odvolací finanční ředitelství 20

3.3.3 Finanční úřady 21

3.3.4 Specializovaný finanční úřad 22

3.4 Elektronická komunikace 24

3.5 Elektronická komunikace s Finanční správou České republiky 25

3.5.1 Podání v daňových věcech 27

3.5.2 Elektronický podpis a jeho využití 30

3.5.3 Datové schránky 32

3.6 Daňová informační schránka 38

3.7 Vady podání 42

3.8 Pokuta za nesplnění povinnosti elektronické formy podání 45

4 Vlastní zpracování 46

4.1 Počty podání 46

4.1.1 Finanční úřad 1 47

4.1.2 Finanční úřad 2 48
4.1.3 Finanční úřad 3 49
4.1.4 Finanční úřad 9 51
4.1.5 Finanční úřad 10 52
4.1.6 Finanční úřad 11 53
4.1.7 Finanční úřad 13 54
4.1.8 Souhrn podání za Finanční správu České republiky 55
4.2 Charakteristika chybných elektronických podání 56
4.2.1 Finanční úřad 1 57
4.2.2 Finanční úřad 2 58
4.2.3 Finanční úřad 3 60
4.2.4 Finanční úřad 9 62
4.2.5 Finanční úřad 10 63
4.2.6 Finanční úřad 11 65
4.2.7 Finanční úřad 13 67
4.2.8 Souhrn chybných podání za Finanční správu České republiky 68
5 Výsledky a diskuse 71
5.1 Přehled nejčastějších důvodů odmítnutých podání 72
6 Závěr 74
7 Seznam literatury 76

Seznam obrázků

Obrázek 1- Logo Finanční správy České republiky 19
Obrázek 2 – Daňový portál 26
Obrázek 3 - Logo datových schránek 33
Obrázek 4 - Služby daňové informační schránky 39
Obrázek 5 - Ukázka přehledu účtů finanční správy 40

Seznam tabulek

Tabulka 1 – Přehled písemností 41
Tabulka 2 - Účinnosti registrací k daním 41
Tabulka 3 – Přehled počtu podání doručených na Finanční úřad 1 47
Tabulka 4 – Přehled počtu podání doručených na Finanční úřad 2 49
Tabulka 5 – Přehled počtu podání doručených na Finanční úřad 3 50
Tabulka 6 – Přehled počtu podání doručených na Finanční úřad 9 51
Tabulka 7 - Přehled počtu podání doručených na Finanční úřad 10 52
Tabulka 8 – Přehled počtu podání doručených na Finanční úřad 11 53
Tabulka 9 – Přehled počtu podání doručených na Finanční úřad 13 54
Tabulka 10 – Přehled počtu podání doručených na Finanční správu České republiky 56
Tabulka 11 – Přehled počtu chybných elektronických podání na jednotlivých druzích daní na Finančním úřadě 1 58
Tabulka 12 – Přehled počtu chybných elektronických podání na jednotlivých druzích daní na Finančním úřadě 2 59
Tabulka 13 – Přehled počtu chybných elektronických podání na jednotlivých druzích daní na Finančním úřadě 3 61
Tabulka 14 – Přehled počtu chybných elektronických podání na jednotlivých druzích daní na Finančním úřadě 9 63
Tabulka 15 - Přehled počtu chybných elektronických podání na jednotlivých druzích daní na Finančním úřadě 10 64
Tabulka 16 - Přehled počtu chybných elektronických podání na jednotlivých druzích daní na Finančním úřadě 11 66

Tabulka 17- Přehled počtu chybných elektronických podání na jednotlivých druzích daní na Finančním úřadě 13 68
Tabulka 18 – Přehled počtu chybných elektronických podání za Finanční správu České republiky 70

Seznam grafů

Graf 1 – Podíl chybných podání Finančního úřadu 1 57
Graf 2 – Podíl chybných podání Finančního úřadu 2 59
Graf 3 – Podíl chybných podání Finančního úřadu 3 60
Graf 4 – Podíl chybných podání Finančního úřadu 9 62
Graf 5 – Podíl chybných podání Finančního úřadu 10 64
Graf 6 – Podíl chybných podání Finančního úřadu 11 65
Graf 7 – Podíl chybných podání Finančního úřadu 13 67
Graf 8 – Podíl chybných podání za Finanční správu České republiky 69

Seznam použitých zkratek

ADIS	Automatizovaný daňový systém
DatSCH	Datové schránky
DIS	Daňová informační schránka
DNE	Daň z nemovitých věcí
DPFO	Daň z příjmů fyzických osob
DPH	Daň z přidané hodnoty
DPPO	Daň z příjmů právnických osob
DPS	Daň z příjmů fyzických osob vybírané srážkou dle zvláštní sazby
DPZ	Daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti
DSL	Daň silniční
EPO	Elektronické podání
FO	Fyzická osoba
GFŘ	Generální finanční ředitelství
ISDS	Informační systém datových schránek
KH	Kontrolní hlášení
PFO	Podnikající fyzická osoba
PO	Právnická osoba
SH	Souhrnné hlášení
ZAREP	Zaručený elektronický podpis

1 Úvod

Každý z nás se v každodenním životě setkává s různou podobou komunikace, která je charakterizována a vnímána jako jeden z nejdůležitějších projevů vývoje člověka. Má svůj určitý biologický vývoj. Jako novorozenec se dorozumívá prostřednictvím pláče, mimikou, pohybem těla, různými gesty, nicméně i tyto projevy lze charakterizovat jako určitý druh komunikace. Jeho možnosti jsou sice omezené, ale i v tomto případě můžeme mluvit například o neverbální komunikaci. Nejčastější komunikací je komunikace verbální, tzv. komunikace v tváři tvář, i když v současné době je tento způsob nahrazován rozvíjejícími technologiemi. Pro uživatele, kteří jsou od sebe vzdáleni několik tisíc kilometrů, je tento druh komunikace v dnešní době vítaným pomocníkem.

Lze říci, že komunikace je chápána jako přenos informací, kde jeden člověk sděluje druhému myšlenky nebo pocity, které mají působit na ostatní, ovlivňovat či usnadňovat porozumění. V oblasti komunikačních a informačních technologií nastal prudký vzestup, což ovlivnilo společnost ve všech směrech. A právě elektronická komunikace je jednou z nejvýznamnějších a neustále se rozvíjejících specifických forem komunikace.

Tato diplomová práce se zabývá problematikou elektronické komunikace občana s finanční správou prostřednictvím „Daňového portálu“, který slouží nejen pro komunikaci s danou institucí, ale i k získávání informací z daňového řízení pro právnické osoby, pro podnikající fyzické osoby, ale i pro nepodnikající fyzické osoby. Jedná se o elektronická podání, která umožňuje zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů. Pro současnou generaci to není žádný problém, ale pro starší generaci může být složité a komplikované zprostředkování takové formy komunikace. Vždyť jenom seznámení se s danou problematikou a její pochopení je pro mnohé nepřekonatelným oříškem. V této souvislosti mohou být poplatníci za nesplnění povinností, jako například za nedodržení povinné elektronické formy u podání, sankcionováni pokutou. Je důležité rozvíjet administrativní gramotnost poplatníka, neboť způsoby úřední komunikace jsou dány legislativními a striktními pravidly či postupy.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Diplomová práce je tematicky zaměřena na problematiku elektronické komunikace občana s finanční správou. Hlavním cílem je analýza možností komunikace občana při využití Daňového portálu s finanční správou.

Dílčí cíle práce jsou:

- charakterizovat elektronické podání, daňovou informační schránku a elektronické služby,
- navrhnout možnosti a doporučení optimálního využití Daňového portálu,
- zhodnotit dopady při nedodržení platné legislativy.

2.2 Metodika

V diplomové práci budou nejdříve definovány základní pojmy, které s danou problematikou souvisí, s využitím odborných zdrojů, především platné legislativy a knižní literatury. Dále budou analyzovány webové stránky Finanční správy České republiky a Daňový portál. Uvedené webové stránky budou podrobně popsány z hlediska dostupnosti z pohledu občana. Bude použito číslování citací pod čarou a jejich seznam bude uveden v závěru diplomové práce.

Pro realizaci vlastní práce budou nejdříve získány všechny potřebné informace a data, a to na základě řízených rozhovorů nebo osobních konzultací s analytiky a s IT specialisty finanční správy se zaměřením na charakteristiku obecných zásad a přípustných způsobů jednotlivých elektronických daňových podání za období 2016 až 2018. Uvedená vstupní data budou získána z manažerského systému Finanční správy České republiky, kterým je Automatizovaný informační daňový systém, (dále jen „ADIS“).

Dalším cílem práce je rozbor konkrétní chybovosti jednotlivých typů podání, zjištění důvodů odmítnutí těchto chybných podání a posouzení možností, jak lze těmto chybám v budoucnu zabránit či je výrazným způsobem eliminovat. Na základě těchto dat bude pomocí poměrových ukazatelů provedeno jejich zpracování metodou tabulkovou a grafickou.

Z poskytnutých vstupních dat budou analyzovány počty podání souhrnně za Finanční správu České republiky, ale také za množinu vybraných finančních úřadů, u kterých v roce 2018 vzrostl počet elektronických podání na dani z příjmů fyzických osob o 30 % oproti roku 2016. Jedná se o nejvíce používanou skupinu podání, které používají jak občané – nepodnikatelé, tak i podnikající fyzické osoby.

Dále budou provedeny analýzy počtů chybných elektronických podání, které byly doručeny ve sledovaném období, souhrnně za Finanční správu České republiky, ale také za množinu vybraných finanční úřadů, a z daného výsledku bude vyhodnocena klesající či vzrůstající tendence chybných podání.

Z těchto skutečností budou vyhodnoceny a zároveň zkoumány důvody odmítnutých chybných daňových podání. Poté budou navržena doporučení, nejen jak těmto chybám předcházet, ale také budou vyhodnoceny důsledky, které vyplývají přímo z legislativy. Například za nedodržení povinné elektronické formy podání či nesplnění povinností jsou poplatníci sankcionováni pokutou.

3 Literární rešerše

3.1 E-government a jeho význam

V České republice se začalo mluvit o elektronizaci činností vykonávaných orgány veřejné správy v devadesátých letech dvacátého století.[1] Myšlenkou tzv. E-governmentu je správa věcí veřejných za využití moderních elektronických nástrojů, díky kterým bude k občanům dostupnější, efektivnější, rychlejší a levnější.[2] Stále se jí věnuje soustavná pozornost, neboť sehrává klíčovou roli v oblasti veřejné správy a týká se všech orgánů veřejné moci.

Pojem E-government lze charakterizovat několika způsoby, záleží na vymezení podle úhlu pohledu. Lze ho označit jako elektronicky uskutečňované administrativní komunikace a procesy s využitím moderních informačních a komunikačních technologií pro poskytování lepších veřejných služeb nejen občanům, ale i celé veřejnosti. A právě tyto nové technologie mohou sloužit ke zkvalitnění doručování orgány veřejné moci soukromým subjektům, vede k posílení interakce s podnikatelskou sférou, pro občany přináší lepší přístup k informacím a vede ke zvýšení efektivity veřejné správy.[3]

E-government lze také vysvětlit podle bývalého Ministerstva informatiky jako transformační proces vnitřních a vnějších vztahů veřejné správy, jehož cílem je optimalizovat interní procesy pomocí informačních a komunikačních technologií. Hlavním úkolem je poskytování služeb veřejné správy široké veřejnosti co nejrychleji, nejlevněji a nejspolehlivěji a je zapotřebí zajistit větší otevřenost veřejné správy ve vztahu k uživatelům.[4]

Nejprve se jednalo o resortní informační systémy jednotlivých oborů, kde v druhé polovině devadesátých let převládla myšlenka propojení těchto informačních systémů tak, aby mohly vzájemně mezi sebou komunikovat a vyměňovat si data. Tehdejší Ministerstvo informatiky

[1] VANÍČEK, Zdeněk a MARCHAL A. Stanislav. *Právní aspekty eGovernmentu v ČR: právní a technologické aspekty*. Praha: Linde, 2011. Teoretik. ISBN 978-80-7201-855-0. s. 27
[2] *Ministerstvo vnitra České republiky: Co je eGovernment?* [online]. Praha, 2019 [cit. 2020-02-28]. Dostupné z: https://www.mvcr.cz/clanek/co-je-egovernment.aspx
[3] MATES, Pavel a SMEJKAL Vladimír. *E-government v České republice: právní a technologické aspekty*. Praha: Leges, 2012. Teoretik. ISBN 978-80-87576-36-6. s. 38
[4] MATES, Pavel a SMEJKAL Vladimír. *E-government v České republice: právní a technologické aspekty*. Praha: Leges, 2012. Teoretik. ISBN 978-80-87576-36-6. S. 39

připravilo a prosadilo přijetí několika novel právních předpisů, mezi které patří například novela zákona č. 227/2000 Sb. o elektronickém podpisu, ve znění pozdějších předpisů, která ukládala povinnost všem úřadům provozovat elektronické podatelny, a tímto došlo k zavedení institutu elektronické značky. Na základě této skutečnosti byla občanům umožněna elektronická komunikace s orgány veřejné správy. Ale vůbec jako první službu, kterou mohli občané v České republice elektronicky vyřizovat, bylo podávání žádostí o informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů.[5]

A právě se schválením výše uvedeného zákona a dalších zákonů, jako například zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 111/2009 Sb., o základních registrech, ve znění společných předpisů byl položen základní kámen pro vytvoření jednotlivých systémů a zajištění vzájemné komunikace a výměny dat mezi jednotlivými systémy.[6]

Jednou z výhod e-governmentu jsou časové a materiální úspory. Při správně nastavených podmínkách nemusí lidé nikam dojíždět a marnit čas postáváním ve frontách před přepážkou. Zřejmě nejlepší variantou je, že lidé si své formuláře vyplní na svém osobním počítači, odešlou a příslušný úředník všechny žádosti, podání, podněty vyřídí elektronicky. Tím všichni šetří náklady, ale hlavně čas.

Hlavními přednostmi e-governmentu jsou rychlost a kontinuita úřadování. Vždyť i zaměstnanci veřejné správy tímto způsobem získávají více času pro vlastní výkon činností a méně se musí zabývat servisními úkony, jakými jsou vyhledávání bazálních údajů v informačních systémech. Tímto způsobem lze odstranit duplicity či multiplicity činností,

[5] VANÍČEK, Zdeněk a MARCHAL A. Stanislav. *Právní aspekty eGovernmentu v ČR: právní a technologické aspekty*. Praha: Linde, 2011. Teoretik. ISBN 978-80-7201-855-0. s. 27

[6] MATES, Pavel a SMEJKAL Vladimír. *E-government v České republice: právní a technologické aspekty*. Praha: Leges, 2012. Teoretik. ISBN 978-80-87576-36-6. s. 46

zkvalitnit toky informací a přípravy podkladů pro samotné rozhodování. Skvělým případem se v tomto směru staly základní registry.[7]

3.2 Veřejná správa

Evropská komise pojednává v Akčním plánu eGovernment EU na období 2016 – 2020 veřejnou správu jako digitální veřejné služby snižující administrativní zátěž podniků a občanů, zrychlují, zefektivňují, zprůhledňují a zlevňují tyto služby s orgány veřejné správy. Vždyť klíčovým prvkem úspěchu jednotného trhu je právě digitální transformace.[8]

Pojetí Veřejné správy v České republice je chápáno jako určitá služba občanovi či celé veřejnosti, která je založena na principech pro její správné fungování. Poskytuje činnosti vykonávané ve veřejném zájmu efektivně, které by měly přispět ke zvýšení kvality života celé veřejnosti a ke zvyšování konkurenceschopnosti české ekonomiky[9].

Veřejnou správu lze rozdělit na státní správu a samosprávu. Státní správa je zajišťována např. vládou, jednotlivými ministerstvy, ústředními správními orgány, správními úřady s celostátní působností, finančními orgány, celními orgány, veřejnými sbory, zpravodajskými službami apod. Územní samosprávu tvoří kraje a obce.[10]

3.3 Finanční správa

Finanční správa je soustavou správních orgánů zajišťující správu daní, která je zřízena na základě zákona č. 456/2011 o Finanční správě České republiky a tvoří ji Generální finanční ředitelství (dále jen „GFŘ), Odvolací finanční ředitelství a finanční úřady, územní pracoviště řídící a územní pracoviště řízená. Generální finanční ředitelství je podřízeno

[7] MATES, Pavel a SMEJKAL Vladimír. *E-government v České republice: právní a technologické aspekty*. Praha: Leges, 2012. Teoretik. ISBN 978-80-87576-36-6. s. 41

[8] *EUR-Lex Access to European Union law: EU eGovernment Action Plan 2016-2020* [online]. Brussel COM(2016) 179 final: EUROPEAN COMMISSION, 2016 [cit. 2020-02-28]. Dostupné z: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52016DC0179&qid=1475009506918

[9] HEGER, Vladimír. *Komunikace ve veřejné správě*. Praha: Grada, 2012. Žurnalistika a komunikace. ISBN ISBN978-80-247-3779-9.s. 41

[10] LOCHMANNOVÁ, Alena. *Veřejná správa: základy veřejné správy*. Prostějov: Computer Media, 2017. ISBN 978-80-7402-295-1. s. 14–16

Ministerstvu financí, Odvolací finanční ředitelství a finanční úřady jsou podřízeny Generálnímu finančnímu ředitelství. GFŘ je účetní jednotkou.[11] Odvolací finanční ředitelství a finanční úřady mají postavení vnitřních organizačních jednotek GFŘ pro účely hospodaření s majetkem státu, účetnictví a pracovněprávních vztahů.[12]

Obrázek 1- Logo Finanční správy České republiky

Zdroj: Finanční správa [online]. Praha: Generální finanční ředitelství, 2018 [cit. 2019-08-13]. Dostupné z: https://www.financnisprava.cz/assets/img/logo-gfr.png

3.3.1 Generální finanční ředitelství

GFŘ má sídlo v Praze a v oblasti daňové vykonává působnost pro celé území České republiky. GFŘ řídí generální ředitel, v jeho nepřítomnosti zástupce generálního ředitele. Výběr, jmenování a odvolání jak generálního ředitele, tak i zástupce se řídí zákonem o státní službě.

GFŘ

- vykonává působnost správního orgánu nejblíže nadřízeného Odvolacímu finančnímu ředitelství,
- provádí řízení o správních deliktech
- vykonává působnost ústředního kontaktního orgánu při provádění mezinárodní spolupráce při správě daní
- vede centrální evidence a registry nezbytné pro výkon působnosti orgánů finanční správy[13].

Dále se podílí

[11] *Zákony pro lidi: Zákon č. 456/2011 Sb., o Finanční správě České republiky* [online]. 2011 [cit. 2020-02-25]. Dostupné z: https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2011-456
[12] *Zákony pro lidi: Zákon č. 456/2011 Sb., o Finanční správě České republiky* [online]. 2011 [cit. 2020-02-25]. Dostupné z: https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2011-456
[13] *Zákony pro lidi: Zákon č. 456/2011 Sb., o Finanční správě České republiky* [online]. 2011 [cit. 2020-02-25]. Dostupné z: https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2011-456

- na přípravě návrhů právních předpisů
- zabezpečování analytických a koncepčních úkolů
- zajišťování úkolů souvisejících se sjednáváním mezinárodních smluv, s rozvojem mezistátních styků a mezinárodní spolupráce.

Generální finanční ředitelství s pověřením ministerstva

- vykonává působnost ústředního kontaktního orgánu pro vzájemnou mezinárodní administrativní spolupráci se státními orgány jiných států a mezinárodními organizacemi
- vykonává působnost ústředního kontaktního orgánu, dílčího kontaktního orgánu nebo kontaktního útvaru při vymáhání některých finančních pohledávek
- přezkoumává hospodaření krajů, hlavního města Prahy a regionálních rad regionů soudržnosti a vykonává dozor nad přezkoumáváním hospodaření obcí, dobrovolných svazků obcí a městských částí hlavního města Prahy.[14]

3.3.2 Odvolací finanční ředitelství

Odvolací finanční ředitelství (dále jen „OFŘ“) sídlí v Brně a vykonává působnost pro celé území České republiky. OFŘ

- vykonává působnost správního orgánu nejblíže nadřízeného finančním úřadům,
- provádí řízení o správních deliktech,
- vykonává z pověření ministerstva působnost dílčího kontaktního orgánu nebo kontaktního útvaru při vymáhání některých finančních pohledávek,
- vykonává z pověření ministerstva působnost kontaktního orgánu při provádění mezinárodní spolupráce při správě daní
- vede evidence a registry nezbytné pro výkon působnosti orgánů finanční správy[15].

[14] *Zákony pro lidi: Zákon č. 456/2011 Sb., o Finanční správě České republiky* [online]. 2011 [cit. 2020-02-25]. Dostupné z: https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2011-456
[15] *Zákony pro lidi: Zákon č. 456/2011 Sb., o Finanční správě České republiky* [online]. 2011 [cit. 2020-02-25]. Dostupné z: https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2011-456

3.3.3 Finanční úřady

Finanční úřad vykonává působnost na území vyššího územního samosprávného celku, jehož název je součástí názvu finančního úřadu a tam také sídlí. Finanční úřad vykonává vybranou působnost na celém území České republiky. Specializovaný finanční úřad vykonává působnost na celém území České republiky a sídlí v hlavním městě Praha. Územní pracoviště finančního úřadu, které se nenachází v jeho sídle, stanoví ministerstvo vyhláškou.

Finanční úřad řídí ředitel a v jeho nepřítomnosti ho zastupuje zástupce ředitele. Výběr, jmenování a odvolání ředitele, tak i jeho zástupce se řídí zákonem o státní službě. [16]

Finanční úřad

- vykonává správu daní
- provádí řízení o správních deliktech
- převádí výnosy daní, které vybírá a vymáhá, a které nejsou příjmem státního rozpočtu
- přijímá a eviduje splátky návratných finančních výpomocí poskytnutých ministerstvem zemědělství v letech 1991–1995 včetně a případné úroky z nich vyplývající
- vybírá a vymáhá peněžitá plnění, která uložily orgány finanční správy
- vede evidence a registry nezbytné pro výkon působnosti orgánů finanční správy
- vykonává další působnost, stanoví-li jiný právní předpis, že tuto působnost vykonávají orgány finanční správy[17].

Finanční úřad vykonává

- finanční kontrolu
- kontrolu dodržování povinností stanovených právními předpisy upravujícími účetnictví a ukládá účetním jednotkám pokuty podle právních předpisů
- kontrolu výkonu správy poplatků, které jsou příjmem státního rozpočtu, jsou-li k jejich správě věcně příslušné jiné orgány

[16] *Zákony pro lidi: Zákon č. 456/2011 Sb., o Finanční správě České republiky* [online]. 2011 [cit. 2020-02-25]. Dostupné z: https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2011-456
[17] *Zákony pro lidi: Zákon č. 456/2011 Sb., o Finanční správě České republiky* [online]. 2011 [cit. 2020-02-25]. Dostupné z: https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2011-456

- provádění vyhledávací činnosti při správě daní
- provádění postupu k odstranění pochybností, daňové kontroly nebo jiných kontrolních postupů při správě daní[18].

Finanční úřad z pověření ministerstva

- vykonává působnost dílčího kontaktního orgánu nebo útvaru při vymáhání některých finančních pohledávek,
- vykonává působnost kontaktního orgánu při provádění mezinárodní spolupráce při správě daní.[19]

3.3.4 Specializovaný finanční úřad

1) Specializovaný finanční úřad je příslušným pro vybrané subjekty.
2) Vybraným subjektem se rozumí
   a) právnická osoba založená za účelem podnikání, která dosáhla obratu více než 2 miliardy Kč
   b) banka, včetně zahraniční banky
   c) spořitelní a úvěrní družstvo
   d) pojišťovna, pobočka pojišťovny z jiného členského státu nebo z třetího státu, zajišťovna, pobočka zajišťovny z jiného členského státu nebo z třetího státu
   e) obhospodařovatel, administrátor investičního fondu či zahraničního investičního fondu, včetně investičních fondů nebo zahraničních investičních fondů, které obhospodařuje nebo jejichž administrátor provádí, nemají-li právní osobnost
   f) investiční fond, zahraniční investiční fond, má-li právní osobnost, depozitář investičního fondu nebo zahraničního investičního fondu a hlavní podpůrce investičního fondu nebo zahraničního investičního fondu
   g) penzijní společnost s obhospodařovanými fondy a včetně transformovaného fondu, jehož prostřednictvím penzijní společnost provozuje penzijní připojištění

[18] *Zákony pro lidi: Zákon č. 456/2011 Sb., o Finanční správě České republiky* [online]. 2011 [cit. 2020-02-25]. Dostupné z: https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2011-456
[19] *Zákony pro lidi: Zákon č. 456/2011 Sb., o Finanční správě České republiky* [online]. 2011 [cit. 2020-02-25]. Dostupné z: https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2011-456

h) člen skupiny podle zákona o dani z přidané hodnoty
   1) je-li alespoň jeden z jejich členů subjektem podle písmen b) až g)
   2) dojde-li alespoň u jednoho jejího člena ke změně podmínek pro určení místní příslušnosti, a to až do okamžiku, kdy u posledního z členů této skupiny dojde ke změně podmínek pro určení místní příslušnosti podle odstavce 7[20].

3) Obratem se pro účely tohoto zákona rozumí úhrn čistého obratu podle právních předpisů upravujících účetnictví dosažených za zdaňovací období daně z příjmů. Obratem se rozumí též obrat dosažený právním předchůdcem.

4) Pro změnu, přechod a delegaci příslušnosti Specializovaného finančního úřadu se obdobně použijí ustanovení daňového řádu o změně, přechodu a delegaci místní příslušnosti, a to pro celý rozsah působnosti Specializovaného finančního úřadu.

5) Skutečnost, že se subjekt stane, nebo přestane být vybraným subjektem, se považuje za změnu podmínek pro určení místní příslušnosti podle daňového řádu.

6) Dosažení obratu uvedeného v odstavci 2 písm. a) se považuje za změnu podmínek pro určení místní příslušnosti podle daňového řádu počínaje prvním dnem druhého zdaňovacího období daně z příjmů následujícího po zdaňovacím období daně z příjmů, ve kterém bylo tohoto obratu dosaženo.[21]

7) Pokles obratu pod hranici uvedenou v odstavci 2 písm. a) se považuje za změnu podmínek pro určení místní příslušnosti podle daňového řádu počínaje prvním dnem čtvrtého zdaňovacího období daně z příjmů následujícího po zdaňovacím období daně z příjmů, ve kterém k tomuto poklesu obratu došlo. K tomuto poklesu obratu se nepřihlíží v případě, že před prvním dnem třetího zdaňovacího období daně z příjmů následujícího po zdaňovacím období daně z příjmů, ve kterém k tomuto poklesu obratu došlo, bude znovu dosažen obrat uvedený v odstavci 2 písm. a).

[20] *Zákony pro lidi: Zákon č. 456/2011 Sb., o Finanční správě České republiky* [online]. 2011 [cit. 2020-02-25]. Dostupné z: https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2011-456
[21] *Zákony pro lidi: Zákon č. 456/2011 Sb., o Finanční správě České republiky* [online]. 2011 [cit. 2020-02-25]. Dostupné z: https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2011-456

8) Specializovaný finanční úřad nevykonává správu daně z nemovitých věcí a daně z nabytí nemovitých věcí.

9) Stanoví-li jiný zákon, že Specializovaný finanční úřad vykonává určitou působnost jako jediný z finančních úřadů, je pro účely výkonu této působnosti příslušným i pro jiné než vybrané subjekty.[22]

3.4 Elektronická komunikace

Pojem „komunikace“ patří k základním kamenům e-governmentu. Elektronickou komunikaci lze charakterizovat jako proces přenosu a sdílení informací[23] pomocí elektronických technik. Ta je definována zákonem č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích, ve znění pozdějších předpisů. Umožňuje přenos zpráv nebo informací pomocí počítačových systémů, faxu, e-mailu, telefonu atd. v čase.

Komunikace je nezbytná pro rozhodování, koordinaci, plánování a kontrolu pomocí elektronických médií známých jako elektronická komunikace. Díky elektronickým technologiím lze snadno sdílet obrázek, zvuk, konverzaci, mapy, grafiku, interaktivní software atd. což je pro mnohé občany vyžadováno pro každodenní fungování a k uspokojení jejich potřeb. Vždyť moderní komunikační technologie je jedna z nejdůležitějších a nejžádanějších potřeb současné populace.

Mezi výhody elektronické komunikace patří:

- Rychlý přenos – komunikace prostřednictvím elektronických médií vyžaduje jen několik sekund.
- Široké pokrytí – komunikace po celém světě vyžaduje pouze sekundu.
- Nízké náklady – elektronická komunikace šetří čas i peníze.

[22] *Zákony pro lidi: Zákon č. 456/2011 Sb., o Finanční správě České republiky* [online]. 2011 [cit. 2020-02-25]. Dostupné z: https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2011-456

[23] MATES, Pavel a SMEJKAL Vladimír. *E-government v České republice: právní a technologické aspekty*. Praha: Leges, 2012. Teoretik. ISBN 978-80-87576-36-6. s. 19

- Výměna zpětné vazby – umožňuje okamžitou výměnu zpětné vazby. Pomocí elektronických médií se komunikace stává perfektní.[24]
- Řízení globálního provozu – díky rozvoji elektronických médií snadné řízení provozu po celém světě.

Mezi nevýhody elektronické komunikace patří:

- Objem dat – roste objem telekomunikačních informací.
- Náklady na vývoj – vyžaduje obrovské investice do rozvoje technologií.
- Nedoručená data – data díky systémové chybě nebo poruše technologie nemohou být načtena.
- Závislost – z důvodu měnící se technologie chudé země jsou při sdílení globální sítě závislé na rozvinutých zemích.[25]

Mezi nejvýznamnější portály veřejných institucí patří portál veřejné správy. Portál veřejné správy je charakterizován jako informační systém veřejné správy, který zajišťuje přístup k informacím státních orgánů, orgánů územních samosprávných celků a orgánů veřejné moci. Tato komunikace je realizována prostřednictvím datových schránek a kontaktních míst veřejné správy. Tímto dochází k provázání portálu se systémem datových schránek, což zajišťuje širší a efektivnější možnosti komunikace Jeho použití je univerzální, spolehlivé a nabízí celou škálu elektronických služeb. [26]

3.5 Elektronická komunikace s Finanční správou České republiky

Pro elektronickou komunikaci s Finanční správou České republiky a k získávání informací z daňového řízení slouží Daňový portál provozovaný Ministerstvem financí. Patří mezi nejvýznamnější a často využívané portály, neboť nabízí uživatelům přístup k datům nebo

[24] Advantages and Disadvantages of Electronic Communication | MEAM Marketing. MEAM Marketing [online]. Copyright © 2013 [cit. 03.08.2019]. Dostupné z: http://www.meammarketing.com/advantages-and-disadvantages-of-electronic-communication/

[25] Advantages and Disadvantages of Electronic Communication | MEAM Marketing. MEAM Marketing [online]. Copyright © 2013 [cit. 03.08.2019]. Dostupné z: http://www.meammarketing.com/advantages-and-disadvantages-of-electronic-communication/

[26] MATES, Pavel a SMEJKAL Vladimír. *E-government v České republice: právní a technologické aspekty*. Praha: Leges, 2012. Teoretik. ISBN 978-80-87576-36-6. s. 71

k jiným elektronickým službám.[27] Pomocí nich je daná komunikace rychlá, spolehlivá, lze ji uskutečnit přímo z domova a samozřejmě všechny tyto služby jsou zadarmo.[28]

Obrázek 2 – Daňový portál

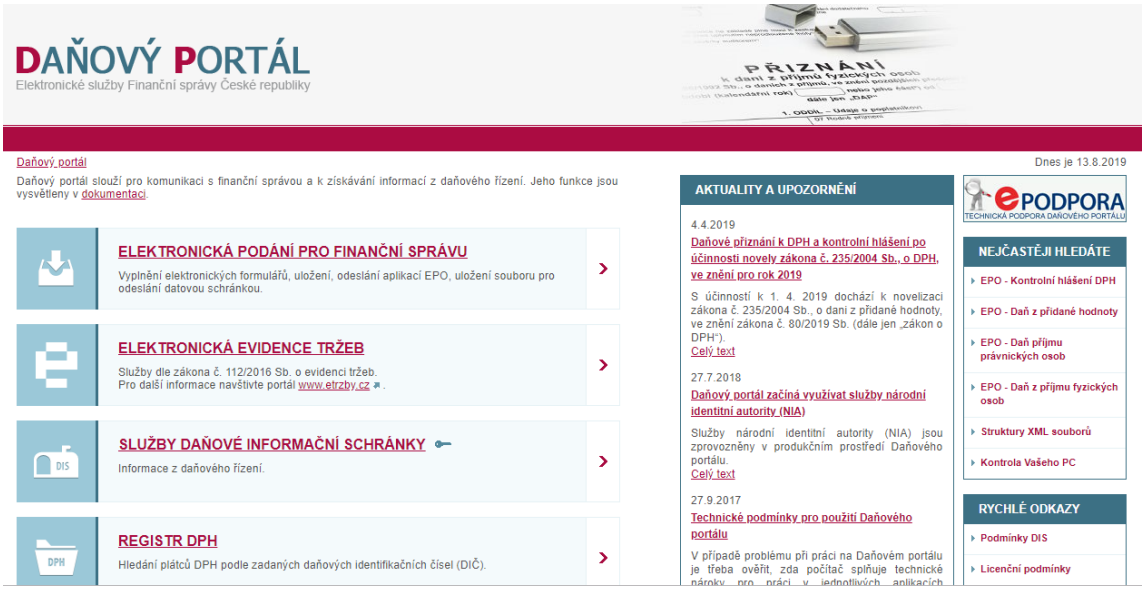

Zdroj: Daňový portál: Elektronické služby Finanční správy České republiky [online]. Praha: Generální finanční ředitelství, 2019 [cit. 2019-08-13]. Dostupné z: https://adisepo.mfcr.cz/adistc/adis/idpr_pub/dpr/uvod.faces

Daňový portál poskytuje a nabízí svým uživatelům různé elektronické služby. Mezi hlavní funkce daňového portálu patří možnost učinit elektronické podání vůči správci daně podle zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů[29] (dále jen „daňový řád"). Jeho zásadní předností je použití daňových formulářů, které výrazným způsobem usnadňují přípravu datové zprávy pro podání. Další poskytovanou a v současné době často využívanou službou jsou informace získané z daňového řízení dostupné prostřednictvím daňových informačních schránek.[30]

[27] *Daňový portál: Elektronické služby Finanční správy České republiky* [online]. Praha: Generální finanční ředitelství, 2019 [cit. 2019-08-13]. Dostupné z: https://adisepo.mfcr.cz/adistc/adis/idpr_pub/dpr/uvod.faces
[28] LAPÁČEK, Jiří. *Jak na datovou schránku a elektronickou komunikaci s úřady*. Brno: Computer Press, 2012. ISBN 978-80-251-3680-5. s. 67
[29] *Daňový portál: Elektronické služby Finanční správy České republiky* [online]. Praha: Generální finanční ředitelství, 2019 [cit. 2019-08-13]. Dostupné z: https://adisepo.mfcr.cz/adistc/adis/idpr_pub/dpr/uvod.faces
[30] MATES, Pavel a SMEJKAL Vladimír. *E-government v České republice: právní a technologické aspekty*. Praha: Leges, 2012. Teoretik. ISBN 978-80-87576-36-6. s. 70

Výše uvedený portál dále poskytuje služby vyhledávání subjektů v registrů plátců dani z přidané hodnoty (dále jen „DPH“), v aplikaci pro vracení DPH plátcům v jiných členských zemích dle § 82 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů a v aplikaci Mini one stop shop – moss (zvláštní režim jednoho správního místa) dle § 110a až §110 ze zákona č. 235/2004 Sb. o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů.[31] V neposlední řadě nabízí aplikaci elektronická evidence tržeb, která poskytuje služby podle zákona č. 112/2016 Sb., o evidenci tržeb, ve znění pozdějších předpisů. [32]

3.5.1 Podání v daňových věcech

Obecné pojetí podání v daňových věcech se řídí podle § 70 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád. Tento paragraf je charakterizován jako podání, které je úkonem osoby zúčastněné na správě daní směřujícím vůči správci daně. Podání je posuzováno podle skutečného obsahu a bez ohledu na to, jak je označeno. Z podání musí být zřejmé, kdo je činí, čeho se týká a co se navrhuje[33]. Kromě těchto obecných náležitostí podání v daňových věcech mohou být v právních předpisech pro určité typy podání stanoveny ještě další jejich povinné náležitosti.

Podání se činí u místně příslušného správce daně. Písemná podání a podání ústně do protokolu musí být podepsána osobou, která podání činí. Má-li podání vady, pro které není způsobilé k projednání, nebo vady, pro které nemůže mít předpokládané účinky pro správu daní, a nestanoví-li některý právní předpis jinak, vyzve správce daně toho, kdo podání učinil, aby označené vady odstranil podle jeho pokynu a ve lhůtě, kterou stanovil.

Nestanoví-li právní předpis pro určitý typ podání jeho konkrétní formu, tak podle § 71 odst. 1 daňového řádu lze podání obecně učinit písemně, ústně do protokolu nebo datovou zprávou

[31] *Zákony pro lidi: Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů* [online]. 2004 [cit. 2020-02-25]. Dostupné z: https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-235#cast1

[32] *Daňový portál: Elektronické služby Finanční správy České republiky* [online]. Praha: Generální finanční ředitelství, 2019 [cit. 2019-08-13]. Dostupné z: https://adisepo.mfcr.cz/adistc/adis/idpr_pub/dpr/uvod.faces

[33]. BĚHOUNEK, Pavel. *Daňové zákony v úplném znění k 1. 1. 2019 s přehledy a komentáři změn*. 2019. ANAG. ISBN 978-80-7554-186-4 s. 277

a) podepsanou způsobem, se kterým jiný právní předpis spojuje účinky vlastnoručního podpisu, a je-li to správcem daně připuštěno – v případě orgánů Finanční správy České republiky se jedná o podání podávaná prostřednictvím Daňového portálu – aplikace „Elektronická podání pro finanční správu“ (dále jen „aplikace EPO“),
b) tak i datovou zprávou s ověřenou identitou podatele způsobem, kterým se lze přihlásit do jeho datové schránky. [34]

Za podmínky, že je do 5 dnů ode dne, kdy došlo správci daně, potvrzeno některým ze způsobů právě výše uvedených, lze podání učinit i za použití datové zprávy, která není podepsána způsobem, se kterým jiný právní předpis spojuje účinky vlastnoručního podpisu.

Další způsob podání prostřednictvím jiných technických prostředků, mezi které patří např. fax, e-mail atd., je podle § 56 odst. 1 písm. c) daňového řádu podmíněn tím, že správce daně zveřejní podání na své úřední desce a způsobem umožňujícím dálkový přístup. Seznam jiných technických prostředků či informaci o tom, zda učiněnou formu podání připouští jednotlivé orgány Finanční správy České republiky v daný okamžik, lze nalézt na elektronických úředních deskách těchto orgánů. Podání, která nejsou uvedena na tomto seznamu, jsou vůči správci daně neúčinná.[35]

Lze konstatovat, že e-mail je považován za datovou zprávu. Podle § 73 odst. 2 daňového řádu je-li podání učiněno prostřednictvím datové zprávy s využitím dálkového přístupu, přijímá se prostřednictvím datové schránky nebo na k tomu určeném technickém zařízení správce daně. [36]

Podání učiněná dle § 72 odst. 1 daňového řádu lze charakterizovat jako *„Přihlášku k registraci, oznámení o změně registračních údajů, řádné daňové tvrzení nebo dodatečné daňové tvrzení lze podat jen na tiskopise vydaném Ministerstvem financí nebo na tiskovém výstupu z počítačové tiskárny, který má údaje, obsah i uspořádání údajů shodné s tímto tiskopisem“*.[37] Z toho vyplývá, že všechna podání, která jsou zasílaná prostřednictvím

[34]BĚHOUNEK, Pavel. *Daňové zákony v úplném znění k 1. 1. 2019 s přehledy a komentáři změn*. 2019. ANAG. ISBN 978-80-7554-186-4 s. 277.
[35] BĚHOUNEK, Pavel. *Daňové zákony v úplném znění k 1. 1. 2019 s přehledy a komentáři změn*. 2019. ANAG. ISBN 978-80-7554-186-4 s. 275
[36]BĚHOUNEK, Pavel. *Daňové zákony v úplném znění k 1. 1. 2019 s přehledy a komentáři změn*. 2019. ANAG. ISBN 978-80-7554-186-4 s. 277
[37] BĚHOUNEK, Pavel. *Daňové zákony v úplném znění k 1. 1. 2019 s přehledy a komentáři změn*. 2019. ANAG. ISBN 978-80-7554-186-4 s. 277

datové schránky, musí být ve formátu XML a struktuře, kde každý soubor konkrétní písemnosti obsahuje specifikaci dle uvedených XSD schémat. Ta jsou pro uživatele zveřejněna na Daňovém portále.[38] Pomocí kontrolních mechanismů se v aplikaci EPO zabrání odeslání podání s chybnou strukturou a v chybném formátu.

Prostřednictvím aplikace EPO je možné učinit podání podepsané způsobem, se kterým jiný právní předpis spojuje účinky vlastnoručního podpisu, nebo podání s ověřenou identitou podatele způsobem, kterým se lze přihlásit do jeho datové schránky, přičemž aplikace EPO umožňuje učinit rovněž úkon ve smyslu § 71 odst. 3 daňového řádu za použití datové zprávy, která není podepsána způsobem, se kterým jiný právní předpis spojuje účinky vlastnoručního podpisu, nicméně toto podání je nutné do 5 dnů ode dne, kdy došlo správci daně, potvrdit způsobem uvedeným v § 71 odst. 1 daňového řádu; tuto lhůtu nelze prodloužit ani navrátit v předešlý stav. Jiné technické prostředky nejsou připuštěny.[39]

Podle § 101a zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů jsou plátce nebo identifikovaná osoba povinni podat elektronicky podle odst. 1

a) přihlášku k registraci nebo oznámení o změně registračních údajů,
b) daňové tvrzení nebo dodatečné tvrzení,
c) kontrolní hlášení, souhrnné hlášení nebo jiné hlášení, s výjimkou hlášení podle § 19 tohoto zákona,
d) přílohy k daňovému tvrzení, dodatečnému daňovému tvrzení nebo hlášení[40].

V případě kontrolního hlášení a souhrnného hlášení je pro potvrzení stanovena specifická lhůta, tzn. že dané podání je třeba potvrdit za podmínek uvedených v daňovém řádu ve lhůtě pro podání příslušeného hlášení.[41]

[38] *Daňový portál: Elektronické služby Finanční správy České republiky* [online]. Generální finanční ředitelství, 2019 [cit. 2019-10-03]. Dostupné z: http://eds.mfcr.cz/adistc/adis/idpr_pub/epo_struktury.faces
[39] BĚHOUNEK, Pavel. *Daňové zákony v úplném znění k 1. 1. 2019 s přehledy a komentáři změn*. 2019. ANAG. ISBN 978-80-7554-186-4 s. 277
[40] *Zákony pro lidi: Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů* [online]. 2004 [cit. 2020-02-25]. Dostupné z: https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-235#cast1
[41] *Zákony pro lidi: Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů* [online]. 2004 [cit. 2020-02-25]. Dostupné z: https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-235#cast1

3.5.2 Elektronický podpis a jeho využití

Elektronický podpis je v prostředí internetu jedním z hlavních nástrojů identifikace a autentizace fyzických osob. Dle zákona č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „ZoEP“) se jedná „*o údaje v elektronické podobě, které jsou připojené k datové zprávě nebo jsou s ní logicky spojené, a které slouží jako metoda k jednoznačnému ověření identity podepsané osoby ve vztahu k datové zprávě*“.[42]

Elektronický podpis zajišťuje:

- Ověření integrity zprávy – příjemce má jistotu, že v průběhu transportu nebyla zpráva změněna.
- Zaručuje nepopiratelnost zprávy – odesílatel nemůže popřít odeslání zprávy s daným obsahem.
- Nenapodobitelnost podpisu – daná osoba má pod kontrolou prostředky k podpisování.[43]

Elektronický podpis se dá využít všude tam, kde je zapotřebí vlastnoručního podpisu. Tento podpis lze charakterizovat – stejně jako vlastnoruční podpis – jako výsledek nějakého procesu, který vyplývá z rozhodnutí podepisující osoby, jehož úkolem je stvrdit vůli této osoby, případně její identitu.[44] Podpis slouží k doložení skutečnosti, že určitá osoba projevila vůli, případně se nacházela v určitou dobu na určitém místě, a že stvrzuje platnost určitého dokumentu.

Elektronický podpis na bázi kryptografických metod je od okamžiku učinění rozhodnutí podepisující osoby až po okamžik ověření pravosti podpisu, objektivním výsledkem technologického, na zvláštnostech zúčastněných osob nebo situace nezávislého, procesu. Jedná se o proměnný podpis, který je obtížněji vysledovatelný či naučitelný. Pro podepisující osobu má určité charakteristické vlastnosti, případně i tajné informace na podepisovaný text.

---

[42] *Zákony pro lidi: Zákon č. 227/2000 Sb., zákon o elektronickém podpisu a o změně některých zákonů* [online]. 2011 [cit. 2020-02-25]. Dostupné z: https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-227#cast1

[43] VANÍČEK, Zdeněk a MARCHAL A. Stanislav. *Právní aspekty eGovernmentu v ČR: právní a technologické aspekty*. Praha: Linde, 2011. Teoretik. ISBN 978-80-7201-855-0 s. 113

[44] MATES, Pavel a SMEJKAL Vladimír. *E-government v České republice: právní a technologické aspekty*. Praha: Leges, 2012. Teoretik. ISBN 978-80-87576-36-6. s. 270

Možnost zneužití tohoto podpisu není větší než podpisu ručního, nicméně možnost ověření pravosti elektronického podpisu je daleko vyšší.[45]

V každém případě jde o zachycení obsahu právního úkonu a určení osoby, která tento úkon učinila, tím dochází k identifikaci a s tím související autentizaci nebo–li ověření totožnosti osoby, jíž se informace týká. Identifikaci lze charakterizovat jako zjištění identity (totožnosti) osoby, která je obvykle zachycena na nějakém nosiči, zatímco autentizací rozumíme ověření dané osoby, za koho se prostřednictvím této identity vydává. V praxi se identifikace na dokumentu provádí nejčastěji uvedením jména, příjmení, adresy, případně jiných údajů o dané osobě. Autentizace nebo–li ověření, že dokument je skutečně podepsán uvedenou osobou, se provádí podpisem. Nejjistější je zatím stále legalizace formou úředně ověřeného podpisu nebo notářského zápisu.[46]

ZoEP rozlišuje tři druhy elektronického podpisu:

- Prostý elektronický podpis – pojednává o údajích v elektronické podobě, které jsou připojené k datové zprávě nebo jsou s ní logicky spojené, a které slouží jako metoda k jednoznačnému ověření identity podepsané osoby ve vztahu k datové zprávě.[47] S tímto podpisem se můžeme setkat např. v bance při porovnání podpisu na papíru s podpisovým vzorem.
- Zaručený elektronický podpis – lze definovat jako prostý elektronický podpis (e – podpis), kde třetí nestranná a důvěryhodná osoba se „zaručuje“, že e-podpis patří skutečně vám a vydá nástroje pro vytváření a ověřování elektronického podpisu (jedná se o software pro vytváření e-podpisu). Je založen na kvalifikovaném certifikátu. Třetí osobou se rozumí certifikační autorita, která vydá potvrzení o tom, že jste vlastníkem e-podpisu.[48]
- Uznávaný elektronický podpis – splňuje všechny znaky zaručeného elektronického podpisu s tím rozdílem, že poskytovatel certifikačních služeb musí mít povolení nebo

[45] MATES, Pavel a SMEJKAL Vladimír. *E-government v České republice: právní a technologické aspekty*. Praha: Leges, 2012. Teoretik. ISBN 978-80-87576-36-6. s. 271
[46] MATES, Pavel a SMEJKAL Vladimír. *E-government v České republice: právní a technologické aspekty*. Praha: Leges, 2012. Teoretik. ISBN 978-80-87576-36-6. s. 272
[47] *Zákony pro lidi: Zákon č. 227/2000 Sb., zákon o elektronickém podpisu a o změně některých zákonů* [online]. 2000 [cit. 2020-02-24]. Dostupné z: https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-227#cast1
[48] VANÍČEK, Zdeněk a MARCHAL A. Stanislav. *Právní aspekty eGovernmentu v ČR: právní a technologické aspekty*. Praha: Linde, 2011. Teoretik. ISBN 978-80-7201-855-0 s. 114

akreditaci od státu, aby mohl vydávat software k tvorbě elektronického podpisu. Třetí strana je nazývána akreditovaná certifikační autorita. A právě tento uznávaný elektronický podpis je možné používat při komunikaci s veřejnou správou.

Elektronická značka nebo-li elektronické razítko je z technického hlediska stejné jako elektronický podpis s tím rozdílem, že pro fyzické osoby je určen elektronický podpis charakterizující jejich projev vůle. Elektronická značka je určena především pro právnické osoby a může být vytvářena – generována automaticky softwarem.[49]

3.5.3 Datové schránky

Dalším významným institutem bylo zavedení datových schránek na základě zákona č. 190/2009 Sb. o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů, který nabyl účinnosti 1. července 2009. Je provozován Ministerstvem vnitra, které zřizuje datové schránky a vydává k nim přístupové údaje. Nicméně samotné spuštění do „ostrého“ provozu je 1. listopad 2009, kdy byly aktivovány všechny datové schránky.[50] Jedná se o zabezpečený státem garantovaný systém úřední elektronické komunikace se státem. Provozovatelem informačního systému datových schránek (dále jen „ISDS“) je držitel poštovní licence.[51]

Datové schránky umožnily všem občanům zvolit si elektronický způsob komunikace se státem bez nutnosti chození po úřadech. Vždyť cílem je přiblížení úřadu k občanovi prostřednictvím elektronických nástrojů, zajistit zrychlení a průkaznost komunikace mezi občanem a úřadem a mezi orgány veřejné moci. [52] A navíc zřízení datové schránky je zcela zdarma a pro uživatele je veškerá komunikace přes datové schránky zcela bezplatná.[53]

---

[49] VANÍČEK, Zdeněk a MARCHAL A. Stanislav. *Právní aspekty eGovernmentu v ČR: právní a technologické aspekty*. Praha: Linde, 2011. Teoretik. ISBN 978-80-7201-855-0 s.114

[50] MATES, Pavel a SMEJKAL Vladimír. *E-government v České republice: právní a technologické aspekty*. Praha: Leges, 2012. Teoretik. ISBN 978-80-87576-36-6. s. 166

[51] LAPÁČEK, Jiří. *Jak na datovou schránku a elektronickou komunikaci s úřady*. Brno: Computer Press, 2012. ISBN 978-80-251-3680-5 s. 67

[52] VANÍČEK, Zdeněk a MARCHAL A. Stanislav. *Právní aspekty eGovernmentu v ČR: právní a technologické aspekty*. Praha: Linde, 2011. Teoretik. ISBN 978-80-7201-855-0 s. 115

[53] LAPÁČEK, Jiří. *Jak na datovou schránku a elektronickou komunikaci s úřady*. Brno: Computer Press, 2012. ISBN 978-80-251-3680-5 s, 67

Obrázek 3 - Logo datových schránek[54]

Zdroj: Ministerstvo vnitra České republiky: Datové schránky mají nové logo. Navrhl ho student Lukáš Adamík [online]. Praha, 2019 [cit. 2020-02-28]. Dostupné z: https://www.mvcr.cz/imgBrowser.aspx?docid=22196843&imgid=22196851&cpi=1px

Datová schránka je podle § 2 zákona č. 190/2009 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů, charakterizována jako elektronické úložiště[55], které je určeno k

- doručování orgány veřejné moci,
- provádění úkonů vůči orgánům veřejné moci,
- dodávání dokumentů fyzických osob, podnikajících fyzických osob a právnických osob.[56]

Jsou zřizovány čtyři základní druhy datových schránek:

- datová schránka orgánů veřejné moci,
- datová schránka pro právnické osoby,
- datová schránka pro fyzické podnikající osoby,
- datová schránka pro fyzické osoby.[57]

Integrovaný systém datových schránek doručuje informace prostřednictvím datových zpráv ze schránky odesílatele do schránky příjemce. Obecně lze konstatovat, že příjemcem

[54] *Ministerstvo vnitra České republiky: Datové schránky mají nové logo. Navrhl ho student Lukáš Adamík* [online]. Praha, 2019 [cit. 2020-02-28]. Dostupné z: https://www.mvcr.cz/imgBrowser.aspx?docid=22196843&imgid=22196851&cpi=1px

[55] *Co je to superia: Datová schránka* [online]. 2020 [cit. 2020-02-25]. Dostupné z: https://cojeto.superia.cz/internet/datova_schranka.php

[56] MATES, Pavel a SMEJKAL Vladimír. *E-government v České republice: právní a technologické aspekty*. Praha: Leges, 2012. Teoretik. ISBN 978-80-87576-36-6. s. 168

[57] LAPÁČEK, Jiří. *Jak na datovou schránku a elektronickou komunikaci s úřady*. Brno: Computer Press, 2012. ISBN 978-80-251-3680-5 s. 67

i odesílatelem může být fyzická osoba, fyzická osoba podnikající, právnická osoba a orgán veřejné moci.[58]

Z hlediska legislativy je termín „datová zpráva“ vymezen v § 2 písm. d) zákona č. 227/2000 Sb. o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů, podle kterého se datovou zprávou rozumí „*elektronická data, která lze přenášet prostředky pro elektronickou komunikaci a uchovávat na technických nosičích dat, používaných při zpracování a přenosu dat elektronickou formou, jakož i data uložená na technických nosičích ve formě datového souboru“*.[59] Datová zpráva je tvořena obálkou a obsahem zprávy. Struktura tzv. XML obálky je určena technickou přílohou č. 1 Provozního řádu ISDS. Obsahem zprávy bývá zpravidla jedna či více příloh v některých přípustných počítačových formátech. Povolené přílohy mohou být v přípustném formátu, obsahují-li odpovídající příponu např. pdf, xml, html, txt, doc, rtf atd. Jiné formáty není možné zasílat prostřednictvím datových schránek[60].

Pokud je to z povahy věci možné, má veškerá komunikace v oblasti veřejné správy probíhat elektronicky. Účelem orgánů veřejné moci je snížení ekonomických nákladů, tudíž použití elektronické formy komunikace je nastavena zákonem takto:

- povinně
  - vzájemná obousměrná komunikace orgánů veřejné moci
  - komunikace orgánů veřejné moci a některé právnické osoby
  - komunikace orgánů veřejné moci a některé právnické a fyzické osoby, které si datovou schránku zřídily dobrovolně
- nepovinně
  - komunikace právnických a fyzických osob vůči orgánům veřejné moci
  - vzájemná komunikace mezi právnickými a fyzickými osobami.[61]

---

[58] LAPÁČEK, Jiří. *Jak na datovou schránku a elektronickou komunikaci s úřady*. Brno: Computer Press, 2012. ISBN 978-80-251-3680-5 s. 68

[59] *Zákony pro lidi: Zákon č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu a o změně některých zákonů* [online]. 2009 [cit. 2020-02-24]. Dostupné z: https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-227/zneni-20140501#f2056146

[60] *Finanční správa: Povinná elektronická komunikace s finanční správou se rozšiřuje o další subjekty* [online]. 2014 [cit. 2020-02-25]. Dostupné z: https://www.financnisprava.cz/cs/financni-sprava/media-a-verejnost/tiskove-zpravy/tiskove-zpravy-2014/povinna-elektronicka-komunikace-s-financni-spravou-se-rozsiruje-o-dalsi-subjekty-5566

[61] MATES, Pavel a SMEJKAL Vladimír. *E-government v České republice: právní a technologické aspekty*. Praha: Leges, 2012. Teoretik. ISBN 978-80-87576-36-6. s.172–174

Pokud fyzická nebo právnická osoba má zřízenou datovou schránku, má zákonnou povinnost doručovat v elektronické formě do datové schránky dané osoby. Do jedné datové schránky může mít přístup i více osob, avšak všechny osoby nemusí mít přístup ke všem datovým zprávám. Lze tedy konstatovat, že velký význam má doručování do vlastních rukou adresáta, neboť daná zpráva není ostatním oprávněným osobám přístupná.[62]

Ministerstvem vnitra jsou datové schránky zřizovány dvojím způsobem:

a) na žádost,
b) ze zákona.

Ministerstvo vnitra zřídí datovou schránku na žádost bezplatně do 3 pracovních dnů ode dne podání žádosti.[63] K identifikaci datové schránky slouží identifikátor, který je pro každou datovou schránku jedinečný a nezaměnitelný s žádným jiným identifikátorem, který využívá orgán veřejné moci. Identifikátor se vytváří automatizovaně s využitím algoritmů pro generování náhodných čísel. Součástí ISDS je i seznam držitelů datových schránek.

Na žádost se výhradně zřizuje datová schránka fyzické osobě, kdy nepodnikající občan podá žádost dobrovolně. Je označována jako „FO“. Tato osoba má nárok na zřízení jedné datové schránky. Ale pokud daná osoba podniká, tudíž provádí soustavnou činnost samostatně, vlastním jménem a na vlastní odpovědnost za účelem dosažení zisku, pak se jedná o:

- osobu zapsanou v obchodním rejstříku,
- osobu podnikající na základě živnostenského zákona
- osobu podnikající na základě jiného než živnostenského oprávnění podle zvláštních předpisů
- osobu provozující zemědělskou výrobu a je zapsána do evidence podle zvláštního předpisu.

[62] VANÍČEK, Zdeněk a MARCHAL A. Stanislav. *Právní aspekty eGovernmentu v ČR: právní a technologické aspekty*. Praha: Linde, 2011. Teoretik. ISBN 978-80-7201-855-0 s.116–117
[63] *Zákony pro lidi: Zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů* [online]. 2009 [cit. 2020-02-24]. Dostupné z: https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-300#p2

Potom může mít tato podnikající fyzická osoba více datových schránek, vždy však jednu datovou schránku jednoho druhu a bez ohledu na počet podnikatelských činností.[64] Tato schránka je označována jako „PFO“.

Lze tedy konstatovat, že existují čtyři varianty fyzických osob s datovými schránkami:

- jako PFO např. notář, exekutor – povinná ze zákona
- jako PFO např. daňový poradce, advokát či insolvenční správce – povinná ze zákona
- jako PFO podniká dle živnostenského zákona – dobrovolná na základě žádosti,
- jako FO nepodnikající – dobrovolná na základě žádosti.

Dále Ministerstvo vnitra zřídí automaticky datovou schránku právnické osobě zřízené zákonem, která je zapsaná v obchodním rejstříku (např. obchodním společnosti a družstva), povinně a bezodkladně ihned po jejím vzniku., a také ministerstvo zřídí automaticky datovou schránku organizační složce podniku zahraniční právnické osobě zapsané v obchodním rejstříku, povinně a bezodkladně po obdržení informace o jejím zapsání do obchodního rejstříku.[65] Přístupové údaje zasílá ministerstvo neprodleně do vlastních rukou bez možnosti náhradního doručení statutárnímu orgánu právnické osoby, jejímu členovi nebo vedoucímu organizační složky podniku. Ministerstvo vychází z údajů zapsaných o dané osobě v obchodním rejstříku.[66]

Její zřízení i užívání datové schránky je bezplatné. Právnická osoba má nárok na zřízení jedné datové schránky právnických osob. Tato schránka je označována jako „PO“. K přístupu do této schránky je oprávněn statutární orgán právnické osoby, člen statutárního orgánu právnické osoby nebo vedoucí organizační složky podniku zahraniční právnické osoby, pro které byla datová schránka zřízena. K jedné schránce bude zřízen přístup všem členům statutárního orgánu a každá osoba bude mít vlastní přístupové údaje.[67]

---

[64] MATES, Pavel a SMEJKAL Vladimír. *E-government v České republice: právní a technologické aspekty*. Praha: Leges, 2012. Teoretik. ISBN 978-80-87576-36-6. s. 176–179

[65] *Datové schránky: Právnická osoba zapsaná v obchodním rejstříku* [online]. Ministerstvo vnitra České republiky [cit. 2019-08-28]. Dostupné z: https://www.datoveschranky.info/pravnicka-osoba-zapsana-v-or

[66] *Businessinfo.cz - Officiální portál pro podnikání a export: Datové schránky* [online]. 2018 [cit. 2019-08-28]. Dostupné z: https://www.businessinfo.cz/cs/clanky/datove-schranky-ppbi-51258.html#!&chapter=2

[67] *Businessinfo.cz - Officiální portál pro podnikání a export: Datové schránky* [online]. 2018 [cit. 2019-08-28]. Dostupné z: https://www.businessinfo.cz/cs/clanky/datove-schranky-ppbi-51258.html#!&chapter=2

Na žádost zřídí datovou schránku ministerstvo právnické osobě, která není zapsaná v obchodním rejstříku, ale může být zapsána v jiných zákonem určených evidencích nebo do příslušného rejstříku, a to bezplatně do 3 pracovních dnů ode dne podání žádosti.[68] V tomto případě se za den jejich vzniku a tím i způsobilost k právním úkonům považuje den účinnosti zákona nebo den, kdy vrchnostenský akt nabyl právní moci. Jedná se o právnické osoby veřejného práva, která se dělí na:

- veřejnoprávní korporace (např. obce, kraje, vysoké školy profesní komory apod.),
- veřejné ústavy (např. Veřejná zdravotní pojišťovna),
- veřejné podniky,
- fondy a nadace.

Právnická osoba má vždy nárok na zřízení jedné datové schránky. Na rozdíl od orgánů veřejné moci, kterým může být na základě žádosti zřízeno více datových schránek. A to samozřejmě platí i o datových schránkách orgánů územních samosprávných celků, kam můžeme zahrnout obce, městyse, města, statutární města, hlavní město Prahu a kraje a jejich orgány. Datové schránky jsou zřizovány i pro městské části či obvody.[69]

Další velkou skupinou subjektů jsou orgány veřejné moci, kterým je datová schránka zřizována ze zákona. Datová schránka byla těmto orgánům zřízena automaticky, pokud existovaly do 31. 10. 2009. Nově vzniklým orgánům veřejné moci je datová schránka zřizována bezodkladně po jejich vzniku. V případě notářů a soudních exekutorů dochází ke zřízení této schránky bezodkladně až po zapsání do zákonem stanovené evidence. Datová schránka, která je zřízena na základě zákona, je aktivována prvním přihlášením.

Jednomu orgánu veřejné moci se obecně zřizuje jedna datová schránka a pouze na základě žádosti konkrétního orgánů lze zřídit další datovou schránku pro určité podání a úkony.

Oprávněnou osobou pro přístup takové schránky jsou vedoucí orgánů veřejné moci, pro něž byla datová schránka zřízena. V případě územně samosprávných celků se jedná o starostu

[68] *Datové schránky: Zřízení datové schránky* [online]. 2015 [cit. 2020-02-28]. Dostupné z: https://www.datoveschranky.eu/info-o-datovych-schrankach/informace/zrizeni-datove-schranky

[69] MATES, Pavel a SMEJKAL Vladimír. *E-government v České republice: právní a technologické aspekty*. Praha: Leges, 2012. Teoretik. ISBN 978-80-87576-36-6. s.179–186

obce, hejtmana kraje, primátora hlavního města Prahy, starostu městské části hlavního města Prahy a starostu městské části nebo městského obvodu.

Pokud to povaha dokumentu nevylučuje, doručují orgány veřejné moci jinému orgánu veřejné moci prostřednictvím datové schránky povinně.[70]

V oblasti veřejné správy má veškerá komunikace probíhat elektronicky, pokud to je z povahy věci možné. Lze konstatovat, že použití elektronické formy komunikace vůči orgánům veřejné moci je povinné a účelové, neboť to má vést ke snížení ekonomických nákladů. To znamená, že pokud má fyzická nebo právnická osoba zřízenou datovou schránku, musí orgán veřejné moci doručovat v elektronické podobě právě do datové schránky dané osoby.

3.6 Daňová informační schránka

Další aplikací Daňového portálu, která nabízí zpětnou vazbu služby, je daňová informační schránka[71] (dále jen „DIS“), která danému uživateli poskytuje přehled o daňových povinnostech, ale také informuje o úkonech provedených vůči správci daně. Lze konstatovat, že DIS poskytuje informace z osobních daňových účtů a veřejné části elektronických spisů vedených Finanční správou České republiky, pro autorizované uživatele.

[70] *Businessinfo.cz - Oficiální portál pro podnikání a export: Datové schránky* [online]. 2018 [cit. 2019-08-28]. Dostupné z: https://www.businessinfo.cz/cs/clanky/datove-schranky-ppbi-51258.html#!&chapter=2

[71] *Daňový portál: Elektronické služby Finanční správy České republiky* [online]. Praha: Generální finanční ředitelství [cit. 2019-08-28]. Dostupné z: http://adisspr.mfcr.cz/adistc/adis/idpr_pub/dpr/uvod.faces

Obrázek 4 - Služby daňové informační schránky[72]

Zdroj: *Daňový portál: Elektronické služby Finanční správy České republiky* [online]. Praha: Generální finanční ředitelství [cit. 2019-08-28]. Dostupné z: http://adisspr.mfcr.cz/adistc/adis/idpr_pub/dpr/uvod.faces

Pro využití aplikace DIS je nutné nejdříve požádat místně příslušného správce daně podle § 13 odst. 1 daňového řádu, o zřízení DIS dle § 69a odst. 1 daňového řádu. Pro daňový subjekt, který má zpřístupněnou datovou schránku, nemusí žádat o zřízení DIS, neboť mu je zřízena z moci úřední dle § 69a odst. 2 daňového řádu. Daňový subjekt, který nemá datovou schránku zpřístupněnou, podá Žádost o zřízení daňové informační schránky místně příslušnému správci daně prostřednictvím formuláře EPO. Současně podá Přihlášku k nahlížení do daňové informační schránky, která je určena pro konkrétní osobu. Právo nahlížet do DIS má podle § 69b odst. 1 daňového řádu sám daňový subjekt nebo jeho zástupce, který je

- zplnomocněn v neomezeném rozsahu u všech správců daně
- zmocněn k přístupu do DIS.[73]

Zmíněné formuláře je nutné opatřit uznávaným elektronickým podpisem nebo ověřenou identitou podatele.

[72] *Daňový portál: Elektronické služby Finanční správy České republiky* [online]. Praha: Generální finanční ředitelství [cit. 2019-08-28]. Dostupné z: http://adisspr.mfcr.cz/adistc/adis/idpr_pub/dpr/uvod.faces
[73] BĚHOUNEK, Pavel. *Daňové zákony v úplném znění k 1. 1. 2019 s přehledy a komentáři změn*. 2019. ANAG. ISBN 978-80-7554-186-4 s. 277

Správce daně zřídí žadateli DIS do 15 dnů od obdržení jeho žádosti. Žadatel neobdrží žádné přihlašovací údaje. Pro přístup a nahlížení do DIS prostřednictvím datové zprávy ve formátu a struktuře zveřejněné správcem daně slouží

- uznávaný elektronický podpis, nebo
- ověřená identita podatele.[74]

DIS je rozčleněna do několika sekcí.

1. Osobní daňové účty – především je získán přehled o daňových povinnostech a platbách na osobních daňových účtech daňového subjektu a případně jeho plátcových pokladnách. Na obrázku č. 5 můžeme vidět přehled osobních daňových účtů daného daňového subjektu.

Obrázek 5 - Ukázka přehledu účtů finanční správy

Účty finanční správy

... Zůstatky ke dni Aktuální zůstatky

Druh příjmu	FÚ KRAJ VYSOČINA Data ke dni
DAŇ SILNIČNÍ	0,00
DAŇ Z NEMOVITOSTÍ	4 224,00
DAŇ Z PŘIDANÉ HODNOTY	- 246 096,00
DAŇ Z PŘÍJMŮ FYZ. OSOB VYBÍR. SRÁŽKOU DLE ZVL. S.	1 420,00
DAŇ Z PŘÍJMU FYZ. OSOB ZE ZÁVISLÉ ČIN. A FUN. POŽ.	4 224,00

Zdroj: *Finanční správa: Daňová informační schránka* [online]. Praha: Generální finanční ředitelství [cit. 2019-08-28]. Dostupné z: https://adisspr.mfcr.cz/adistc/adis/idpr_pub/dpr_info/co_je_to_dis.pdf

2. Osobní daňový kalendář – obsahuje termínový přehled úkonů pro konkrétního poplatníka, který má vykonat ve vztahu k Finanční správě České republiky.
3. Přehled písemností – tato sekce umožňuje elektronické zpřístupnění seznamu písemností z veřejné části spisu. Daňový subjekt má ke každému spisu k dispozici

[74] *Finanční správa: Daňová informační schránka* [online]. Praha: Generální finanční ředitelství [cit. 2019-08-28]. Dostupné z: https://adisspr.mfcr.cz/adistc/adis/idpr_pub/dpr_info/co_je_to_dis.pdf

detailní informace, které dokument přesně specifikují. Pokud jsou písemnosti zaslané v elektronické podobě, daňový subjekt si je může prohlížet viz tabulka č. 1.[75]

Tabulka 1 – Přehled písemností

Finanční úřad	Územní pracoviště	Subjekt	Číslo jednací	Typ písemnosti	Odeslaná/došlá	Datum doručení
FÚ STŘEDOČESKÝ KRAJ	ÚP KLADNO			Dodatečný platební výměr na DPH - konkludentní	Odeslaná z FÚ	
FÚ STŘEDOČESKÝ KRAJ	ÚP KLADNO			Platební výměr na DPH - konkludentní	Odeslaná z FÚ	
FÚ STŘEDOČESKÝ KRAJ	ÚP KLADNO			Výpis evidence DPH pro daňové účely	Došlá na FÚ	
FÚ STŘEDOČESKÝ KRAJ	ÚP KLADNO			Daňové přiznání k DPH	Došlá na FÚ	
FÚ HLAVNÍ MĚSTO PRAHA	ÚP PRAHA 10			Daňové přiznání k dani z nemovitostí	Došlá na FÚ	
FÚ STŘEDOČESKÝ KRAJ	ÚP KLADNO			Platební výměr na DPH - konkludentní	Odeslaná z FÚ	

Zdroj: *Finanční správa: Daňová informační schránka* [online]. Praha: Generální finanční ředitelství [cit. 2019-08-28]. Dostupné z: https://adisspr.mfcr.cz/adistc/adis/idpr_pub/dpr_info/co_je_to_dis.pdf

4. Informace o daňovém subjektu – v této sekci se zobrazí informace o přihlášené osobě, o vybraném daňovém subjektu, ale také informace o daňovém subjektu, který je veden na jiném finančním úřadě.
    - Registrace daňového subjektu – zde najde informace o účinnosti registrace k jednotlivým daním.

Tabulka 2 - Účinnosti registrací k daním

Finanční úřad	Druh příjmu	Účinnost registrace od	Do
FÚ SPECIALIZOVANÝ	Daň z příjmu právnických osob	01.01.1993	
FÚ SPECIALIZOVANÝ	Daň z přidané hodnoty	01.01.1993	

Zdroj: *Finanční správa: Daňová informační schránka* [online]. Praha: Generální finanční ředitelství [cit. 2019-08-28]. Dostupné z: https://adisspr.mfcr.cz/adistc/adis/idpr_pub/dpr_info/co_je_to_dis.pdf

- Adresy – informace o jeho adresách trvalého pobytu, doručovacích adres, provozoven apod.
- Bankovní účty – informace o číslech bankovních účtů, které eviduje finanční úřad.
- Přístupy – zde se zobrazí seznam oprávněných osob k nahlížení do DIS.[76]

[75] Zdroj: *Finanční správa: Daňová informační schránka* [online]. Praha: Generální finanční ředitelství [cit. 2019-08-28]. Dostupné z: https://adisspr.mfcr.cz/adistc/adis/idpr_pub/dpr_info/co_je_to_dis.pdf

[76] *Finanční správa: Daňová informační schránka* [online]. Praha: Generální finanční ředitelství [cit. 2019-08-28]. Dostupné z: https://adisspr.mfcr.cz/adistc/adis/idpr_pub/dpr_info/co_je_to_dis.pdf

Daňový subjekt má možnost pro lepší orientaci si nastavit filtr zobrazovaných záznamů, který lze nastavovat dle různých hledisek např. čísla finančního úřadu, časové, věcné, druhu příjmů, typu termínů atd. DIS poskytuje daňovému subjektu celkový přehled.

3.7 Vady podání

Má-li podání vady, řeší správce daně tuto problematiku především podle § 74 daňového řádu, který vymezuje a konkretizuje vady podání. § 74 odst. 1 daňového řádu se rozumí: „*Má-li podání vady, pro které není způsobilé k projednání, nebo vady, pro které nemůže mít předpokládané účinky pro správu daní, vyzve správce daně toho, kdo podání učinil, aby označené vady odstranil podle jeho pokynu a ve lhůtě, kterou stanoví.*“[77]

Podání, které je učiněno jiným způsobem, než je předepsáno v zákoně, vykazuje vadu. V této souvislosti se rozlišují vady formy a vady obsahu. Primárně se však posuzují vady formy, které mohou nastat zejména u tzv. formulářových podání. Tento nedostatek předepsané formy podání je posuzován jako vada podání, neboť nebylo podání učiněno předepsaným způsobem, tzn. na předepsaném tiskopise nebo v předepsaném formátu a struktuře, bez ohledu na to, zda je obsah správný, či nikoli.

Dále se může jednat o podání, které je neúplné, neboť neobsahuje všechny klíčové náležitosti. Za neúplné se považuje např. podání, které obsahuje nedostatečné označení podatele či dalších účastníků nebo situace, kdy z podání nelze dovodit, o jaká práva či povinnosti jde. Podání, které z obsahového hlediska je nesrozumitelné znamená, že nelze z hlediska způsobu vyjádření podatele dovodit, zda vůbec dané podání obsahuje náležitosti. Do této oblasti se řadí i taková podání, která jsou podána nevhodnou formou, jako např. v nesprávném či neexistujícím jazyce, na nevhodném nosiči nebo v nečitelném formátu datové zprávy.

Taková situace je řešena výzvou k odstranění vad podání dle § 74 odst. 1 a 2 daňového řádu, která vymezí vady daného podání a pokud je možné identifikovat podatele, kterému lze zaslat tuto výzvu. V opačném případě správce daně na takové podání nebude reagovat vůbec.

[77] BAXA, Josef, DRÁB, Ondřej a kol. *Daňový řád: komentář*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7357-564-9.. s. 397

Za odstranění vad je považováno i takové podání, kterým podatel odstraní vady podání dříve, než je k tomu vyzván správcem daně.[78]

Dalším specifickým případem neurčitosti podání je situace, kdy podání učiněné postupem podle § 72 odst. 4 daňového řádu, je učiněno elektronicky ve smyslu § 74 odst. 4 daňového řádu, obsahuje jiné vady, pro které není způsobilé k projednání, např. je podáno správně, avšak podatel, co by zástupce, nemá řádně uplatněnou plnou moc u správce daně. V tomto případě je tato situace řešena výzvou k odstranění vad podání podle 74 odst. 1 daňového řádu. [79]

Pokud podatel na základě výzvy danou vadu odstraní v dané lhůtě (např. původní listinné podání učiní znovu v předepsané elektronické podobě), hledí se na podání, jako by bylo učiněno řádně a včas, tj. v původní lhůtě a v předepsané formě.

Pokud podatel na základě výzvy danou vadu v určené lhůtě neodstraní, podání se stává neúčinným po uplynutí stanovené lhůty. Hledí se tedy na něj, jako by nebylo nikdy učiněno.

Podle ustanovení § 74 odst. 4 daňového řádu zavádí z výše uvedeného pravidla výjimku a platí, že pokud je jiná než povinná elektronická forma podání jedinou vadou podání učiněného jinak než elektronicky, ačkoli tak mělo být učiněno, je považováno za podání bezvadné, správce daně jej zpracuje, aniž by vyzýval podatele k odstranění vad podání.[80]

Aby se mohl výše uvedený postup aplikovat, musí být dané podání na zveřejněném seznamu podání, na která se hledí jako na podání bez vady, jsou-li učiněna jinak než elektronicky, ačkoli podatel měl povinnost je učinit pouze elektronickou formou. Tento seznam musí být zveřejněn způsobem umožňujícím dálkový přístup. Seznam podání, na které se hledí ve smyslu § 74 odst. 4 daňového řádu jako na podání bez vady, je zveřejněn na úředních deskách jednotlivých orgánů Finanční správy.

[78] BAXA, Josef, DRÁB, Ondřej a kol. *Daňový řád: komentář*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7357-564-9.. s. 398-399
[79] BAXA, Josef, DRÁB, Ondřej a kol. *Daňový řád: komentář*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7357-564-9 s. 399
[80] BĚHOUNEK, Pavel. *Daňové zákony v úplném znění k 1. 1. 2019 s přehledy a komentáři změn*. 2019. ANAG. ISBN 978-80-7554-186-4 s. 277

Do uvedeného seznamu podání pro Finanční správu České republiky patří:

- Vyúčtování daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti za zdaňovací období a za části zdaňovacích období od roku 2010 včetně, s výjimkou Vyúčtování daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti dle § 38j odst. 6 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů;
- Vyúčtování daně vybírané srážkou podle zvláštní sazby daně z příjmů fyzických nebo právnických osob za zdaňovací období a za části zdaňovacích období od roku 2010 včetně;
- Přiznání k dani z příjmů právnických osob za zdaňovací období od roku 2009 včetně;
- Přiznání k dani z přidané hodnoty za zdaňovací období od roku 2009 včetně;
- Přiznání k dani silniční za zdaňovací období od roku 2009 včetně;
- Přiznání k odvodu z loterií a jiných podobných her podle § 41f zákona č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů, za odvodové období a části odvodových období od roku 2013 včetně;
- Přihláška k registraci pro fyzické osoby;
- Přihlášky k registraci pro právnické osoby;
- Přihláška k registraci pro plátcovy pokladny;
- Oznámení o změně registračních údajů;
- Žádost o zrušení registrace.[81]

Pokud podání není uvedeno ve výše uvedeném seznamu a současně správce daně pro daný typ podání zveřejnil formát i strukturu, správce daně vyzve podatele k odstranění vad podání podle § 74 odst. 1 daňového řádu.[82]

[81] *Finanční správa: Seznam podání, na něž se hledí jako na podání bez vady, jsou-li učiněna jinak než elektronicky, ačkoli měla být učiněna elektronicky (dle § 74 odst. 4 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů)* [online]. 2017 [cit. 2019-09-23]. Dostupné z: https://www.financnisprava.cz/assets/cs/prilohy/fs-organy-financni-spravy/Seznam-podani-dle-74-odst-4_DR.pdf

[82] BĚHOUNEK, Pavel. *Daňové zákony v úplném znění k 1. 1. 2019 s přehledy a komentáři změn*. 2019. ANAG. ISBN 978-80-7554-186-4 s. 277

3.8 Pokuta za nesplnění povinnosti elektronické formy podání

Pokuta za nesplnění povinnosti elektronické formy podání je sankcí vyplývající z § 72 odst. 4 daňového řádu a § 74 odst. 4 daňového řádu, která se vztahuje především k tzv. formulářovým podáním dle § 72 odst. 1 daňového řádu, tj. na přihlášky k registraci, oznámení o změně registračních údajů včetně žádosti o zrušení registrace, řádná daňová tvrzení atd. Pokutu lze uložit pouze v případě, pokud se jedná o podání dle § 72 odst. 1 daňového řádu a je v režimu dle § 74 odst. 4 daňového řádu. Pokud se ale nejedná o podání v režimu dle § 74 odst. 4 daňového řádu, musí správce daně poslat výzvu dle § 74 odst. 1 daňového řádu k odstranění vad podání.[83]

Pokud ale správce daně zjistí, že dané podání nemá jinou vadu než tu, že je učiněno jinou formou než elektronicky a je dané podání zahrnuto ve výše uvedeném seznamu, toto podání je považováno za bezvadné. Takové podání správce daně zpracuje, avšak za nedodržení povinné elektronické formy uloží daňovému subjektu pokutu ve výši 2 000 Kč dle ust § 247a odst. 2 daňového řádu. Správce daně může kromě této pokuty uložit ještě pokutu dle § 247a odst. 4 daňového řádu až do výše 50 000 Kč v případě, že daňový subjekt nesplněním povinnosti učinit podání elektronicky závažně ztěžuje správu daní.[84]

[83] BĚHOUNEK, Pavel. *Daňové zákony v úplném znění k 1. 1. 2019 s přehledy a komentáři změn*. 2019. ANAG. ISBN 978-80-7554-186-4 s.277
[84] BĚHOUNEK, Pavel. *Daňové zákony v úplném znění k 1. 1. 2019 s přehledy a komentáři změn*. 2019. ANAG. ISBN 978-80-7554-186-4 s.302

4 Vlastní zpracování

Tato diplomová práce na téma Komunikace občana s finanční správou je zaměřena na elektronickou komunikaci mezi občanem, podnikající fyzickou osobou, právnickou osobou a Finanční správou České republiky. Jedná se o elektronická podání, která umožňuje zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů. Dalším cílem této práce je rozbor konkrétní chybovosti jednotlivých typů podání, důvody těchto chybných podání a případné možnosti, jak lze těmto chybám v budoucnu zabránit či je výrazným způsobem eliminovat. Hlavním cílem je, aby výsledky této diplomové práce případně posloužily v budoucnu ke snížení chybovosti jednotlivých typů podání daňovými subjekty. Vzhledem k tomu, že požadovaná data nejsou veřejně dostupná, bylo v souladu se zákonem č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů[85], požádáno Generální finanční ředitelství (dále jen „GFŘ) o poskytnutí dat, které jsou potřeba k vypracování této práce.

4.1 Počty podání

Nejdříve bylo požádáno o poskytnutí informací k počtu podaných daňových tvrzení dle typu podání, které se týkají jak řádných, opravných a dodatečných tvrzení; kontrolních a souhrnných hlášení (i následných), dle způsobu podání – listinné, EPO, datovou schránkou a typu podpisu za roky 2016–2018 za tyto druhy daní:

- daň z přidané hodnoty,
- daň z příjmů fyzických osob,
- daň z příjmů právnických osob,
- daň silniční,
- daň z nemovitých věcí
- daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti,
- daň z příjmů fyzických osob dle zvláštní sazby vybírané srážkou.

[85] *Zákony pro lidi: Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů* [online]. 1999 [cit. 2020-02-25]. Dostupné z: https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1999-106

Vzhledem k velkému objemu dat, časově náročnému a technicky složitému zpracování vstupních dat byly vybrány finanční úřady, které mají v roce 2018 u podání na DPFO vyšší objem elektronických podání o 30 % oproti roku 2016. Jedná se o nejvíce používanou skupinu podání, kterými disponují jak občané – nepodnikatelé, tak i podnikající fyzické osoby. Tato data jsou zpracována souhrnně za Finanční správu České republiky, ale také v členění dle jednotlivých krajských finančních úřadů. A poté je provedena analýza počtu podání doručených na jednotlivé krajské finanční úřady dle výše uvedených kritérií. Pro účely této diplomové práce byly názvy finančních úřadů anonymizovány.

4.1.1 Finanční úřad 1

V níže uvedené tabulce č. 3 je uveden „Přehled počtu podání doručených na Finanční úřad 1“ v letech 2016 až 2018 za dané druhy daní, podle jednotlivých způsobů podání, kde podání „BĚŽNÁ“ znamenají podání v listinné podobě, podání „DatSCH“ učiněná pomocí datové schránky a podání „EPO – SUM“ učiněná uznávaným elektronickým podpisem, s ověřenou identitou podatele nebo datovou zprávou.

Tabulka 3 – Přehled počtu podání doručených na Finanční úřad 1

DRUHY DANÍ	2016			2017			2018		
	BĚŽNÁ	DatSCH	EPO - SUM	BĚŽNÁ	DatSCH	EPO - SUM	BĚŽNÁ	DatSCH	EPO - SUM
DPH	4 416	596 729	432 684	991	625 933	456 679	1 279	678 491	494 474
Daň z příjmů fyzických osob z přiznání	280 360	28 937	43 482	282 719	31 341	50 093	286 928	37 205	57 904
Daň z příjmů právnických osob	7 305	102 516	61 112	6 289	110 077	70 001	6 031	116 857	72 101
Daň silniční	19 870	46 832	37 391	15 022	45 155	38 801	13 306	45 617	39 792
Daň z nemovitých věcí	47 231	4 130	5 448	43 162	4 006	5 878	42 762	4 734	5 739
Daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti	8 213	52 544	31 487	6 758	52 099	33 636	6 265	53 814	34 958
Daň z příjmů fyz. osob dle zvláštní sazby vybíraná srážkou § 36	8 805	40 574	24 566	7 722	41 288	26 580	7 315	43 799	27 971
Kontrolní hlášení	285	601 086	413 832	308	702 468	496 526	331	744 786	524 709
Souhrnná hlášení	101	106 995	64 415	84	107 980	69 877	106	111 451	72 585
C E L K E M	**376 586**	**1 580 343**	**1 114 417**	**363 055**	**1 720 347**	**1 248 071**	**364 323**	**1 836 754**	**1 330 233**

Zdroj: Vlastní zpracování – Manažerský systém ADIS[86]

[86] *Finanční správa: Manažerský informační systém – Automatizovaný daňový informační systém*. Generální finanční ředitelství. Praha, 2019.

Z výše uvedené tabulky lze konstatovat, že celkový počet podání, která byla doručena běžným způsobem je o 12 263 podání méně, což představuje pokles o 3,3 % v roce 2018 oproti roku 2016. Naopak celkový počet elektronických podání doručených na daný úřad má vzrůstající tendenci. Celkový počet podání doručený v roce 2018 pomocí datových schránek vzrostl o 16, 2 % oproti roku 2016, což představuje nárůst o 256 411 podání datovými schránkami. Celkový počet EPO podání doručený v roce 2018 vzrostl o 19,4 % oproti roku 2016, což představuje nárůst o 215 816 EPO podání. V rámci jednotlivých druhů daní zaznamenala největší nárůst EPO podání na DPFO doručených v roce 2018 o 33,2 % více oproti roku 2016, což představuje nárůst o 14 422 EPO podání. Celkový počet podání na DPFO doručený datovými schránkami ve stejném období vzrostl o 28,6 %, což představuje narůst o 8 268 podání datovými schránkami. Další velký nárůst zaznamenalo podání u kontrolního hlášení, které v roce 2018 vzrostlo o 23,9 % podání datovými schránkami, což představuje nárůst o 143 700 podání datovými schránkami. EPO podání v rámci kontrolní hlášení vzrostlo o 26,8 % v roce 2018 oproti roku 2016, což představuje nárůst o 110 877 EPO podání za stejné sledované období.

4.1.2 Finanční úřad 2

V níže uvedené tabulce č. 4 je uveden „Přehled počtu podání doručených na Finanční úřad 2“ v letech 2016 až 2018 za dané druhy daní, podle jednotlivých způsobů podání, kde podání „BĚŽNÁ“ znamenají podání v listinné podobě, podání „DatSCH“ učiněná pomocí datové schránky a podání „EPO – SUM“ učiněná uznávaným elektronickým podpisem, s ověřenou identitou podatele nebo datovou zprávou.

Z níže uvedené tabulky lze konstatovat, že celkový počet běžných podání doručených v roce 2018 klesl o 1,5 % oproti roku 2016, což představuje o 5 723 méně běžných podání za sledované období. Naopak vzrůstající tendence je u celkových doručených elektronických podání. Celkový počet podání datovými schránkami vzrostl v roce 2018 o 90 072 podání oproti roku 2016, což představuje nárůst o 19,2 %. Celkový počet EPO podání vzrostl v roce 2018 o 111 404 podání, což představuje nárůst o 18,2 % než v roce 2016. V rámci jednotlivých druhů daní zaznamenala největší nárůst EPO podání na DPFO v roce 2018 o 33,9 %, což představuje o 10 900 více podání než v roce 2016.

Tabulka 4 – Přehled počtu podání doručených na Finanční úřad 2

DRUHY DANÍ	2016			2017			2018		
	BĚŽNÁ	DatSCH	EPO - SUM	BĚŽNÁ	DatSCH	EPO - SUM	BĚŽNÁ	DatSCH	EPO - SUM
DPH	2 036	178 999	259 509	1 030	190 461	269 373	1 120	207 981	283 774
Daň z příjmů fyzických osob z přiznání	245 168	16 612	32 129	250 155	18 044	37 995	253 107	20 978	43 029
Daň z příjmů právnických osob	5 574	21 392	16 641	5 157	22 280	18 778	4 975	24 132	20 265
Daň silniční	22 156	17 750	25 226	17 604	17 521	26 986	16 012	18 216	27 536
Daň z nemovitých věcí	101 363	3 930	6 686	98 109	3 657	6 754	96 990	4 083	6 799
Daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti	6 175	15 804	15 202	5 421	15 865	16 672	4 808	16 411	17 323
Daň z příjmů fyz. osob dle zvláštní sazby vybíraná srážkou § 36	5 942	12 017	11 719	5 475	12 400	12 879	5 507	13 505	13 865
Kontrolní hlášení	277	173 563	221 123	285	207 480	269 519	392	223 707	284 797
Souhrnná hlášení	41	27 974	25 177	39	28 500	26 469	98	29 100	27 428
C E L K E M	**388 732**	**468 041**	**613 412**	**383 275**	**516 208**	**685 425**	**383 009**	**558 113**	**724 816**

Zdroj: Vlastní zpracování – Manažerský systém ADIS

Počty podání kontrolního hlášení vzrostly o 28,8 %, což představuje o 63 674 více než doručených datovými schránkami v roce 2016. Též nárůst EPO podání zaznamenal na DPPO o 21,8 %, což představuje o 3 624 podání více než v roce 2016. Podání datovými schránkami na kontrolním hlášení zaznamenal v roce 2018 největší nárůst o 28,9 %, což představuje o 50 144 více než v roce 2016. A zároveň i na DPFO došlo k nárůstu podání datovými schránkami o 26,3 %, což představuje o 4 366 více než v roce 2016.

4.1.3 Finanční úřad 3

V níže uvedené tabulce č. 5 je uveden „Přehled počtu podání doručených na Finanční úřad 3“ v letech 2016 až 2018 za dané druhy daní, podle jednotlivých způsobů podání, kde podání „BĚŽNÁ“ znamenají podání v listinné podobě, podání „DatSCH“ učiněná pomocí datové schránky a podání „EPO – SUM“ učiněná uznávaným elektronickým podpisem, s ověřenou identitou podatele nebo datovou zprávou.

Tabulka 5 – Přehled počtu podání doručených na Finanční úřad 3

DRUHY DANÍ	2016			2017			2018		
	BĚŽNÁ	DatSCH	EPO - SUM	BĚŽNÁ	DatSCH	EPO - SUM	BĚŽNÁ	DatSCH	EPO - SUM
DPH	455	78 366	135 098	118	81 541	139 478	212	86 060	146 246
Daň z příjmů fyzických osob z přiznání	120 643	5 531	11 995	122 164	6 103	13 921	123 926	6 826	15 594
Daň z příjmů právnických osob	3 337	10 379	9 530	3 211	10 811	10 581	3 059	11 027	11 040
Daň silniční	10 604	7 045	12 066	9 063	7 386	12 929	8 314	7 412	13 485
Daň z nemovitých věcí	43 960	1 333	2 114	41 509	1 207	2 064	41 157	1 466	2 148
Daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti	3 980	7 345	9 073	3 196	7 525	9 567	2 867	7 721	9 816
Daň z příjmů fyz. osob dle zvláštní sazby vybíraná srážkou § 36	3 006	5 319	5 922	2 845	5 577	6 497	2 744	5 684	6 709
Kontrolní hlášení	21	77 642	119 766	25	89 818	145 188	61	93 531	152 373
Souhrnná hlášení	0	14 291	15 061	0	14 189	15 533	4	14 104	16 152
C E L K E M	**186 006**	**207 251**	**320 625**	**182 131**	**224 157**	**355 758**	**182 344**	**233 831**	**373 563**

Zdroj: Vlastní zpracování – Manažerský systém ADIS

Z níže uvedené tabulky lze konstatovat, že celkový počet běžných podání doručených na daný úřad v roce 2018 klesl o 2 % oproti roku 2016, což představuje o 3 662 podání méně. Naopak vzrůstající tendence je u celkových doručených elektronických podání. Celkový počet doručených podání prostřednictvím datových schránek v roce 2018 vzrostl o 12,8 %, což představuje o 26 580 podání více než v roce 2016. A celkový počet EPO podání vzrostl o 16,5 % ve sledovaném období, což představuje o 52 938 podání více než v roce 2016. V rámci jednotlivých druhů daní zaznamenala největší nárůst EPO podání na DPFO, která vzrostla o 30,0 %, což představuje o 3 599 EPO podání více než v roce 2016. EPO podání na kontrolním hlášení také vzrostlo o 27,2, %, což představuje o 32 607 podání více než v roce 2016. Podání doručená pomocí datových schránek zaznamenala největší nárůst u DPFO, který činil 23,4 % více oproti roku 2016, což představuje o 1 295 podání více. Dále došlo ke zvýšení počtu podání na kontrolním hlášení, který činil nárůst o 27,2 %, což představuje o 15 889 podání více než v roce 2016.

4.1.4 Finanční úřad 9

V níže uvedené tabulce č. 6 je uveden „Přehled počtu podání doručených na Finanční úřad 9“ v letech 2016 až 2018 za dané druhy daní, podle jednotlivých způsobů podání, kde podání „BĚŽNÁ“ znamenají podání v listinné podobě, podání „DatSCH“ učiněná pomocí datové schránky a podání „EPO – SUM“ učiněná uznávaným elektronickým podpisem, s ověřenou identitou podatele nebo datovou zprávou.

Tabulka 6 – Přehled počtu podání doručených na Finanční úřad 9

DRUHY DANÍ	2016			2017			2018		
	BĚŽNÁ	DatSCH	EPO - SUM	BĚŽNÁ	DatSCH	EPO - SUM	BĚŽNÁ	DatSCH	EPO - SUM
DPH	275	72 321	85 345	152	77 407	87 165	153	83 152	89 863
Daň z příjmů fyzických osob z přiznání	100 800	5 349	8 653	102 698	5 532	9 854	104 262	6 101	11 310
Daň z příjmů právnických osob	2 486	8 347	5 406	2 445	8 344	6 075	2 321	9 009	6 653
Daň silniční	8 051	6 597	8 154	6 781	6 729	8 694	6 299	7 002	8 844
Daň z nemovitých věcí	43 085	1 011	1 388	45 491	1 009	1 448	47 074	1 177	1 466
Daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti	2 952	6 637	6 053	2 602	6 657	6 451	2 398	6 959	6 754
Daň z příjmů fyz. osob dle zvláštní sazby vybíraná srážkou § 36	3 045	5 709	4 978	2 694	5 829	5 322	2 527	6 079	5 670
Kontrolní hlášení	14	70 632	73 761	25	84 657	88 585	53	89 973	91 861
Souhrnná hlášení	3	12 627	9 628	7	12 720	10 029	11	13 256	10 172
CELKEM	**160 711**	**189 230**	**203 366**	**162 895**	**208 884**	**223 623**	**165 098**	**222 708**	**232 593**

Zdroj: Vlastní zpracování – Manažerský systém ADIS

Z výše uvedených dat lze konstatovat, že v roce 2018 došlo k nárůstu celkového počtu EPO podání o 14,4 %, což představuje o 29 227 více podání oproti roku 2016 a celkového počtu podání prostřednictvím datových schránek též vzrostlo o 17,7 %, což představuje o 33 478 podání více. V rámci jednotlivých druhů daní došlo k nárůstu u podání doručených datovými schránkami u kontrolního hlášení v roce 2018 o 27,4 %, což představuje o 19 341 více podání než v roce 2016. U EPO podání došlo k nárůstu u kontrolního hlášení o 24,5 %, což představuje o 18 100 více podání. U EPO podání na DPFO došlo k nárůstu o 30,7 %, což představuje o 2 657 více podání a u podání na DPPO došlo k nárůstu o 23,1 %, což představuje o 1 247 podání více než v roce 2016. V celkovém pojetí má elektronické podání

na daném úřadě vzrůstající tendenci. Celkový počet běžných podání vzrostl o 2,7 %, nicméně dle jednotlivých druhů daní došlo u kontrolních hlášení k nárůstu o 278,6 %, což představuje o 39 více podání a u souhrnného hlášení došlo k nárůstu o 266,7 %, což představuje o 8 podání více než v roce 2016.

4.1.5 Finanční úřad 10

V níže uvedené tabulce č. 7 je uveden „Přehled počtu podání doručených na Finanční úřad 10“ v letech 2016 až 2018 za dané druhy daní, podle jednotlivých způsobů podání, kde podání „BĚŽNÁ“ znamenají podání v listinné podobě, podání „DatSCH“ učiněná pomocí datové schránky a podání „EPO – SUM“ učiněná elektronicky uznávaným elektronickým podpisem, s ověřenou identitou podatele nebo datovou zprávou.

Tabulka 7 - Přehled počtu podání doručených na Finanční úřad 10

DRUHY DANÍ	2016			2017			2018		
	BĚŽNÁ	DatSCH	EPO - SUM	BĚŽNÁ	DatSCH	EPO - SUM	BĚŽNÁ	DatSCH	EPO - SUM
DPH	310	58 750	95 732	118	62 144	97 528	80	66 998	100 488
Daň z příjmů fyzických osob z přiznání	105 958	4 214	8 833	106 861	4 549	10 082	109 093	4 981	11 551
Daň z příjmů právnických osob	3 378	7036	5 712	3 370	7 168	6 384	3 237	7 221	6 635
Daň silniční	8 670	5 317	7 961	7 356	5 347	8 699	6 751	5 536	9 127
Daň z nemovitých věcí	38 797	1 038	1 644	43 151	986	1 580	45 882	1 071	1 636
Daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti	3 040	5 437	5 620	2 624	5 339	6 204	2 419	5 534	6 406
Daň z příjmů fyz. osob dle zvláštní sazby vybíraná srážkou § 36	2 860	4 137	3 984	2 724	4 135	4 304	2 646	4 277	4 486
Kontrolní hlášení	10	56 977	80 259	23	67 551	97 050	40	71 695	101 697
Souhrnná hlášení	2	10 875	9 711	1	11 017	9 855	0	11 226	10 053
CELKEM	**163 025**	**153 781**	**219 456**	**166 228**	**168 236**	**241 686**	**170 148**	**178 539**	**252 079**

Zdroj: Vlastní zpracování – Manažerský systém ADIS

Z výše uvedené tabulky lze konstatovat, že v roce 2018 došlo k navýšení celkového počtu EPO podání o 14,9 %, což představuje o 32 623 podání více než v roce 2016 a u celkového počtu prostřednictvím datových schránek došlo k navýšení o 16,1 %, což představuje o 24 758 podání více oproti roku 2016. V rámci jednotlivých druhů daní došlo k nárůstu

u podání DPFO prostřednictvím EPO podáním o 30,8 %, což představuje o 2 718 podání více než v roce 2016. U kontrolního hlášení došlo k nárůstu prostřednictvím datových schránek o 25,8 %, což představuje o 14 718 podání více než v roce 2018 a prostřednictvím EPO podání došlo též k nárůstu o 26,7 %, což představuje o 21 438 podání více oproti roku 2016. V celkovém pojetí má elektronické podání vzrůstající tendenci.

4.1.6 Finanční úřad 11

V níže uvedené tabulce č. 8 je uveden „Přehled počtu podání doručených na Finanční úřad 11" v letech 2016 až 2018 za dané druhy daní, podle jednotlivých způsobů podání, kde podání „BĚŽNÁ" znamenají podání v listinné podobě, podání „DatSCH" učiněná pomocí datové schránky a podání „EPO – SUM" učiněná elektronicky uznávaným elektronickým podpisem, s ověřenou identitou podatele nebo datovou zprávou.

Tabulka 8 – Přehled počtu podání doručených na Finanční úřad 11

DRUHY DANÍ	2016			2017			2018		
	BĚŽNÁ	DatSCH	EPO - SUM	BĚŽNÁ	DatSCH	EPO - SUM	BĚŽNÁ	DatSCH	EPO - SUM
DPH	681	234 903	231 608	220	250 946	239 058	233	267 434	250 904
Daň z příjmů fyzických osob z přiznání	212 741	14 662	25 080	215 802	15 963	29 104	217 934	17 826	33 013
Daň z příjmů právnických osob	4 385	31 240	21 325	4 149	33 387	24 463	4 062	33 564	25 127
Daň silniční	15 731	20 657	22 699	13 175	21 166	23 371	11 872	22 003	23 916
Daň z nemovitých věcí	75 909	2 471	5 071	80 689	2 937	5 917	81 455	2 867	5 622
Daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti	6 519	21 904	17 253	5 680	22 325	18 057	5 135	23 443	18 725
Daň z příjmů fyz. osob dle zvláštní sazby vybíraná srážkou § 36	5 872	16 427	12 298	5 203	16 848	13 059	4 929	18 007	13 542
Kontrolní hlášení	69	237 148	207 697	68	281 572	249 954	109	294 664	261 061
Souhrnná hlášení	24	49 917	36 928	8	50 435	38 371	26	51 832	39 975
C E L K E M	**321 931**	**629 329**	**579 959**	**324 994**	**695 579**	**641 354**	**325 755**	**731 640**	**671 885**

Zdroj: Vlastní zpracování – Manažerský systém ADIS

Z výše uvedené tabulky lze konstatovat, že v roce 2018 došlo k navýšení celkového počtu podání prostřednictvím datových schránek o 16,3 %, což představuje o 102 311 podání více oproti roku 2016 a u celkového počtu EPO podání došlo k nárůstu o 15,9 %, což představuje

o 91 926 podání více než v roce 2016. V rámci jednotlivých druhů daní došlo k nárůstu u podání na DPFO prostřednictvím datových schránek o 21,6 %, což představuje o 3 164 podání více oproti roku 2016. A u EPO podání na DPFO došlo k nárůstu o 31,6 %, což představuje o 7 933 podání více a u kontrolního hlášení došlo k nárůstu o 25,7 %, což představuje o 53 364 podání více než v roce 2016. U kontrolního hlášení došlo k nárůstu prostřednictvím datových schránek o 24,3 %, což představuje o 57 516 podání více a u běžných podání došlo k nárůstu o 58 %, což představuje o 40 podání více oproti roku 2016. V celkovém pojetí má elektronické podání vzrůstající tendenci.

4.1.7 Finanční úřad 13

V níže uvedené tabulce č. 9 je uveden „Přehled počtu podání doručených na Finanční úřad 13“ v letech 2016 až 2018 za dané druhy daní, podle jednotlivých způsobů podání, kde podání „BĚŽNÁ“ znamenají podání v listinné podobě, podání „DatSCH“ učiněná pomocí datové schránky a podání „EPO – SUM“ učiněná elektronicky uznávaným elektronickým podpisem, s ověřenou identitou podatele nebo datovou zprávou.

Tabulka 9 – Přehled počtu podání doručených na Finanční úřad 13

DRUHY DANÍ	*2016*			*2017*			*2018*		
	BĚŽNÁ	*DatSCH*	*EPO - SUM*	*BĚŽNÁ*	*DatSCH*	*EPO - SUM*	*BĚŽNÁ*	*DatSCH*	*EPO - SUM*
DPH	929	170 828	215 341	368	180 721	230 297	2 030	197 113	250 387
Daň z příjmů fyzických osob z přiznání	172 090	10 613	21 106	173 223	11 358	24 559	177 311	12 860	27 549
Daň z příjmů právnických osob	4 048	19 891	14 276	3 778	21 255	17 257	3 681	21 755	18 311
Daň silniční	13 915	14 747	20 071	11 175	14 870	21 210	10 171	15 380	21 729
Daň z nemovitých věcí	50 046	1 637	2 270	44 414	1 513	2 370	45 815	1 601	2 526
Daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti	6 042	15 141	15 127	4 898	15 037	16 317	4 617	15 429	17 011
Daň z příjmů fyz. osob dle zvláštní sazby vybíraná srážkou § 36	5 517	12 048	11 517	4 705	12 110	12 639	4 521	12 666	13 288
Kontrolní hlášení	114	163 875	187 671	148	192 786	233 137	1 536	208 311	251 971
Souhrnná hlášení	26	36 509	35 489	73	37 142	41 999	1 286	39 759	52 005
CELKEM	**252 727**	**445 289**	**522 868**	**242 782**	**486 792**	**599 785**	**250 968**	**524 874**	**654 777**

Zdroj: Vlastní zpracování – Manažerský systém ADIS

Z výše uvedené tabulky lze konstatovat, že v roce 2018 došlo k navýšení celkového počtu podání prostřednictvím datových schránek o 17,9 %, což představuje o 79 585 podání více a u EPO podání došlo k nárůstu o 25,2 %, což představuje o 131 909 podání více než v roce 2016. V rámci jednotlivých druhů daní došlo k enormnímu nárůstu u podání kontrolního a souhrnného hlášení. U kontrolního hlášení došlo k nárůstu u běžných podání o 1 247,4 %, což představuje o 1 422 podání více, prostřednictvím datových schránek došlo k nárůstu o 27,1 %, což představuje 44 436 podání více a prostřednictvím EPO podání došlo k nárůstu o 34,3 %, což představuje o 64 300 podání více oproti roku 2016. U souhrnného hlášení došlo k nárůstu u běžných podání o 4 846,2 %, což představuje o 1 260 podání více a prostřednictvím EPO podání došlo k nárůstu o 46,5 % podání více, což představuje o 16 516 podání více než v roce 2016. U EPO podání na DPFO došlo k nárůstu o 30,5 %, což představuje o 6 443 podání více oproti roku 2016. U EPO podání na DPPO došlo k nárůstu o 28,3 %, což představuje o 4 035 podání více než v roce 2016. U běžných podání na DPH došlo k nárůstu o 118,5 %, což představuje o 1 101 podání více než v roce 2016. V celkovém pojetí má elektronické podání vzrůstající tendenci.

4.1.8 Souhrn podání za Finanční správu České republiky

V níže uvedené tabulce č. 10 je uvedeno celkové shrnutí „Přehled počtu podání doručených na Finanční správu České republiky“ v letech 2016 až 2018 za dané druhy daní, podle jednotlivých způsobů podání, kde podání „BĚŽNÁ“ znamenají podání v listinné podobě, podání „DatsCH“ učiněná pomocí datové schránky a podání „EPO – SUM“ učiněná uznávaným elektronickým podpisem, s ověřenou identitou podatele nebo datovou zprávou. Jak již z přechozích analýz jednotlivých finančních úřadů vyplývá nárůst elektronických podání jak prostřednictvím datových schránek, tak i EPO podání. Ale především dochází k celkovému nárůstu dle jednotlivých způsobů podání.

Z níže uvedené tabulky lze konstatovat, že v roce 2018 došlo v celorepublikovém měřítku k nárůstu celkového počtu EPO podání o 17,5 %, což představuje o 921 003 podání více než v roce 2016 a celkový počet podání prostřednictvím datových schránek vzrostlo o 16,4 %, což představuje o 811 750 podání více.

Tabulka 10 – Přehled počtu podání doručených na Finanční správu České republiky

DRUHY DANÍ	2016			2017			2018		
	BĚŽNÁ	DatSCH	EPO - SUM	BĚŽNÁ	DatSCH	EPO - SUM	BĚŽNÁ	DatSCH	EPO - SUM
DPH	10 769	1 874 283	2 156 353	3 561	1 977 514	2 243 272	5 957	2 132 985	2 367 442
Daň z příjmů fyzických osob z přiznání	1 877 395	121 041	226 715	1 896 762	130 506	261 363	1 927 010	148 297	294 907
Daň z příjmů právnických osob	46 663	260 439	185 014	43 773	276 248	211 926	42 253	286 320	219 387
Daň silniční	149 948	164 092	202 274	122 684	163 856	213 429	111 881	168 532	218 992
Daň z nemovitých věcí	647 241	23 765	36 785	647 427	23 651	38 129	676 396	26 091	38 300
Daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti	57 583	172 554	150 288	49 059	171 650	160 377	44 920	177 930	166 322
Daň z příjmů fyz. osob dle zvláštní sazby vybíraná srážkou § 36	54 021	132 948	112 021	48 891	135 303	121 608	46 710	142 736	127 534
Kontrolní hlášení	927	1 851 908	1 908 479	1 007	2 181 119	2 312 019	2 700	2 316 429	2 430 114
Souhrnná hlášení	219	354 513	290 313	232	357 269	309 046	1 547	367 793	326 247
CELKEM	**2 844 766**	**4 955 543**	**5 268 242**	**2 813 396**	**5 417 116**	**5 871 169**	**2 859 374**	**5 767 113**	**6 189 245**

Zdroj: Vlastní zpracování – Manažerský systém ADIS

V rámci jednotlivých druhů daní došlo k největšímu nárůstu u EPO podání na DPFO, a to o 30,1 %, což představuje o 68 192 podání více a u kontrolních hlášení o 27,3 %, což představuje o 521 635 podání více než v roce 2016. Dále došlo k navýšení počtu podání prostřednictvím datových schránek u kontrolního hlášení o 25,1 %, což představuje o 464 521 podání více a u podání na DPFO došlo k navýšení o 22,5 %, což představuje o 27 256 podání více než v roce 2016.

4.2 Charakteristika chybných elektronických podání

V této kapitole se budu zabývat analýzou chybných elektronických podání, které byly učiněny na vybraných finančních úřadech. Za chybné elektronické podání je považováno odmítnuté podání, neúčinné podání, podání postoupené, podání duplicitní a chybějící E – tiskopis. V rámci této analýzy bude vypočítán podíl chybných elektronických podání v letech 2016 až 2018, jehož výsledek bude vyjádřen procentuálně. Z daného výsledku potom lze vyhodnotit klesající či vzrůstající tendenci chybných podání a charakterizovat příčiny poklesu či nárůstu na jednotlivých daní, které mohou výrazným způsobem ovlivnit daný podíl.

4.2.1 Finanční úřad 1

V grafu č. 1 je uveden přehled počtu celkových elektronických podání a chybných elektronických podání v letech 2016 až 2018 doručených na výše uvedený finanční úřad. Pomocí poměrového ukazatele bude vypočítán podíl chybných podání z celkového počtu elektronických podání k celkovému počtu chybných elektronických podání, kde podíl bude vyjádřen v procentech.

Graf 1 – Podíl chybných podání Finančního úřadu 1

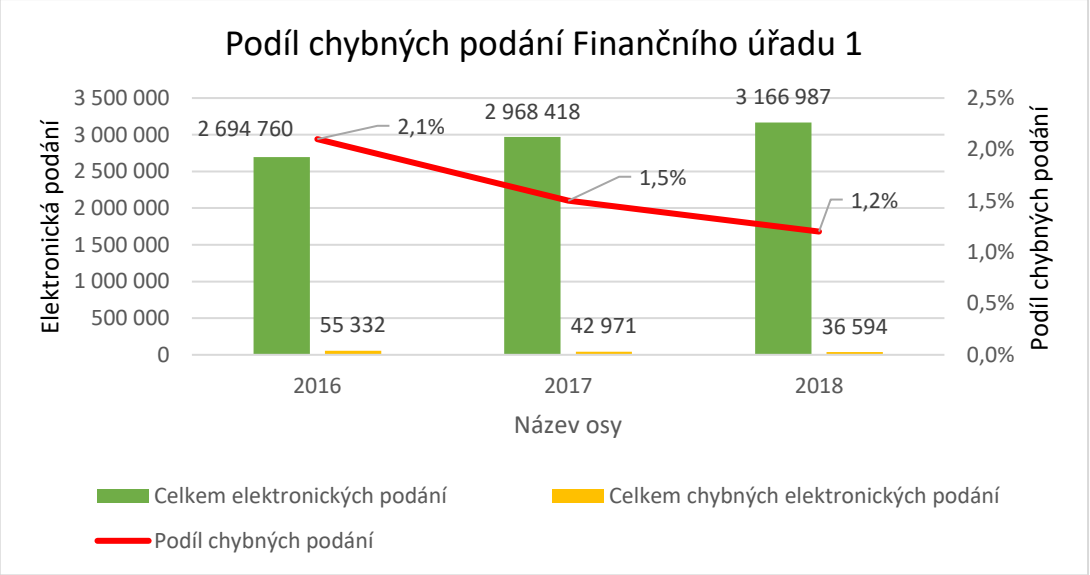

Zdroj: Vlastní zpracování – Manažerský systém ADIS

Z výše uvedeného grafu lze konstatovat, že v roce 2018 se celkový počet elektronických podání zvýšil o 17,5 %, což představuje o 472 227 podání více než v roce 2016. U celkového počtu chybných elektronických podání došlo v roce 2018 k výraznému poklesu, a to o 33,9 %, což představuje o 18 738 méně chybných podání než v roce 2016. V roce 2016 činil podíl chybných podání 2,1 %, v roce 2017 to bylo 1,5 % a v roce 2018 1,2 %. Lze tedy konstatovat, že přestože celkový počet elektronických podání meziročně roste, dochází ke snižování celkového počtu chybných elektronických podání.

Tabulka 11 – Přehled počtu chybných elektronických podání na jednotlivých druzích daní na Finančním úřadě 1

DRUHY DANÍ	Celkem chybných elektronických podání		
	2016	2017	2018
DPH	19 285	17 198	14 757
DPFO	2 951	2 454	2 809
DPPO	6 224	5 343	4 829
DSL	2 752	1 938	1 771
DNE	856	689	704
DPZ	4 073	2 614	2 145
DPS	2 350	1 861	1 849
KH	13 806	7 895	5 420
SH	3 035	2 979	2 310
C E L K E M	**55 332**	**42 971**	**36 594**

Zdroj: Vlastní zpracování – Manažerský systém ADIS

Na výše uvedeném finančním úřadě došlo v rámci jednotlivých daní za sledované období k poklesu chybných elektronických podání u daně z přidané hodnoty o 23,5 %, což představuje o 4 528 chybných podání méně, u daně silniční o 35,6 %, což představuje o 981 chybných podání méně. U daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti došlo k výraznému poklesu o 47,3 %, což představuje o 1 928 chybných podání méně a u kontrolního hlášení došlo také k výraznému poklesu, a to o 60,7 %, což představuje o 8 386 chybných podání méně než v roce 2016. Celkový podíl chybných podání se v roce 2018 snížil o 0,9 % oproti roku 2016. Z dané skutečnosti lze konstatovat, že i v rámci jednotlivých druhů daní dochází k meziročnímu poklesu chybných podání, což výrazným způsobem ovlivňuje podíl tohoto ukazatele.

4.2.2 Finanční úřad 2

V grafu č. 2 je uveden celkový přehled elektronických podání a celkový přehled počtu chybných elektronických podání v letech 2016 až 2018 doručených na výše uvedený finanční úřad. Pomocí poměrového ukazatele bude vypočítán podíl chybných podání z celkového počtu elektronických podání k celkovému počtu chybných elektronických podání, kde podíl tohoto ukazatele bude vyjádřen v procentech.

Graf 2 – Podíl chybných podání Finančního úřadu 2

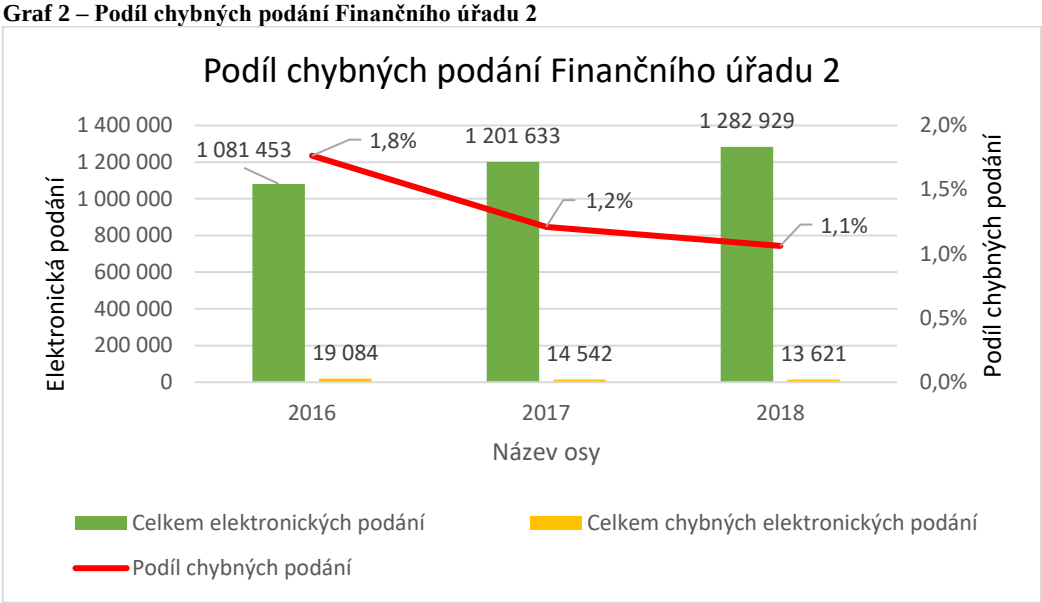

Zdroj: Vlastní zpracování – Manažerský systém ADIS

Z výše uvedeného grafu lze konstatovat, že v roce 2018 se celkový počet elektronických podání zvýšil o 18,6 %, což představuje o 201 476 podání více než v roce 2016. U celkového počtu chybných elektronických podání došlo v roce 2018 k výraznému poklesu, a to o 28,6 %, což představuje o 5 463 méně chybných podání než v roce 2016. V roce 2016 činil podíl chybných podání 1,8 %, v roce 2017 to bylo 1,2 % a v roce 2018 1,1 %. Lze tedy konstatovat, že sice celkový počet doručených elektronických podání meziročně roste, nicméně dochází ke snižování celkového počtu chybných elektronických podání, což má za následek i klesající podíl tohoto ukazatele.

Tabulka 12 – Přehled počtu chybných elektronických podání na jednotlivých druzích daní na Finančním úřadě 2

DRUHY DANÍ	Celkem chybných elektronických podání		
	2016	2017	2018
DPH	6 406	5 151	5 105
DPFO	1 754	1 511	1 676
DPPO	1 377	1 211	969
DSL	1 245	948	826
DNE	520	472	371
DPZ	1 189	802	693
DPS	748	604	582
KH	5 096	3 173	2 767
SH	749	670	632
C E L K E M	**19 084**	**14 542**	**13 621**

Zdroj: Vlastní zpracování – Manažerský systém ADIS

V rámci jednotlivých daní došlo za sledované období k poklesu chybných podání u daně z příjmů právnických osob o 29,6 %, což představuje o 408 chybných podání méně, u daně silniční došlo k poklesu o 33,7 %, což představuje o 419 chybných podání méně. U daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti došlo k výraznému poklesu o 41,7 %, což představuje o 496 chybných podání méně a k dalšímu výraznému poklesu došlo u kontrolních hlášení o 45,7 %, což představuje o 2 329 chybných podání méně. V roce 2018 se celkový podíl chybných elektronických podání snížil o 0,7 % než v roce 2016.

4.2.3 Finanční úřad 3

V grafu č. 3 je uveden celkový přehled počtu chybných elektronických podání v letech 2016 až 2018 doručených na výše uvedený finanční úřad. Pomocí poměrového ukazatele bude vypočítán podíl chybných podání z celkového počtu elektronických podání k celkovému počtu chybných elektronických podání, kde podíl tohoto ukazatele bude vyjádřen v procentech.

Graf 3 – Podíl chybných podání Finančního úřadu 3

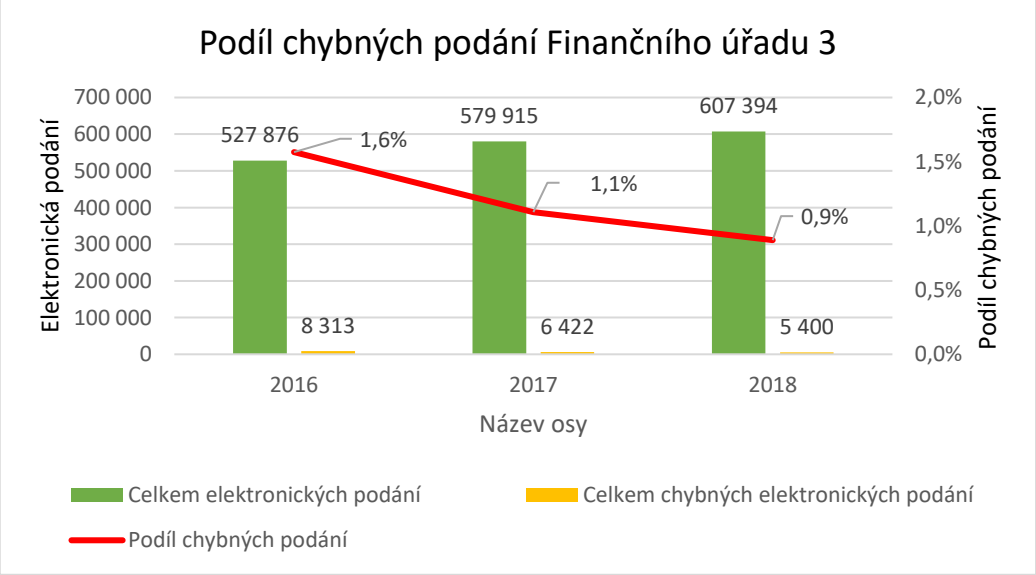

Zdroj: Vlastní zpracování – Manažerský systém ADIS

Z výše uvedeného grafu lze konstatovat, že v roce 2018 se celkový počet elektronických podání zvýšil o 15,1 %, což představuje o 79 518 podání více než v roce 2016. U celkového

počtu chybných elektronických podání došlo v roce 2018 k výraznému poklesu, a to o 35,0 %, což představuje o 2 913 méně chybných podání než v roce 2016. V roce 2016 činil podíl chybných elektronických podání 1,6 %, v roce 2017 to bylo 1,1 % a v roce 2018 se podíl dokonce snížil pod 1 %, kde přesná hodnota byla 0,9 %. Lze tedy konstatovat, že ačkoli celkový počet elektronických podání doručených na Finanční úřad 3 meziročně roste, dochází k meziročnímu snižování celkového počtu chybných elektronických podání. V roce 2018 se snížil podíl chybných elektronických podání o 0,7 % oproti roku 2016.

Tabulka 13 – Přehled počtu chybných elektronických podání na jednotlivých druzích daní na Finančním úřadě 3

DRUHY DANÍ	Celkem chybných elektronických podání		
	2016	2017	2018
DPH	2 895	2 383	1 939
DPFO	545	478	475
DPPO	667	569	500
DSL	464	359	310
DNE	80	90	81
DPZ	553	383	387
DPS	252	254	200
KH	2 498	1 599	1 265
SH	359	307	243
C E L K E M	**8 313**	**6 422**	**5 400**

Zdroj: Vlastní zpracování – Manažerský systém ADIS

V rámci jednotlivých druhů daní došlo za sledované období k poklesu chybných podání u daně z přidané hodnoty o 33,0 %, což představuje o 956 chybných podání méně, u daně silniční došlo k poklesu o 33,2 %, což představuje o 154 chybných podání méně. U daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti došlo k poklesu o 30,0 %, což představuje o 166 chybných podání méně a k dalšímu výraznému poklesu došlo u kontrolních hlášení o 49,4 %, což představuje o 1 233 chybných podání méně. U souhrnného hlášení došlo též k výraznému poklesu o 32,3 %, což představuje o 116 chybných podání méně. Lze konstatovat, že i v rámci jednotlivých druhů daní dochází k meziročnímu snižování počtu chybných elektronických podání na daném finančním úřadě.

4.2.4 Finanční úřad 9

V grafu č. 4 je uveden celkový přehled počtu chybných elektronických podání v letech 2016 až 2018 doručených na výše uvedený finanční úřad. Pomocí poměrového ukazatele bude vypočítán podíl chybných podání z celkového počtu elektronických podání k celkovému počtu chybných elektronických podání, kde podíl tohoto ukazatele bude vyjádřen v procentech.

Graf 4 – Podíl chybných podání Finančního úřadu 9

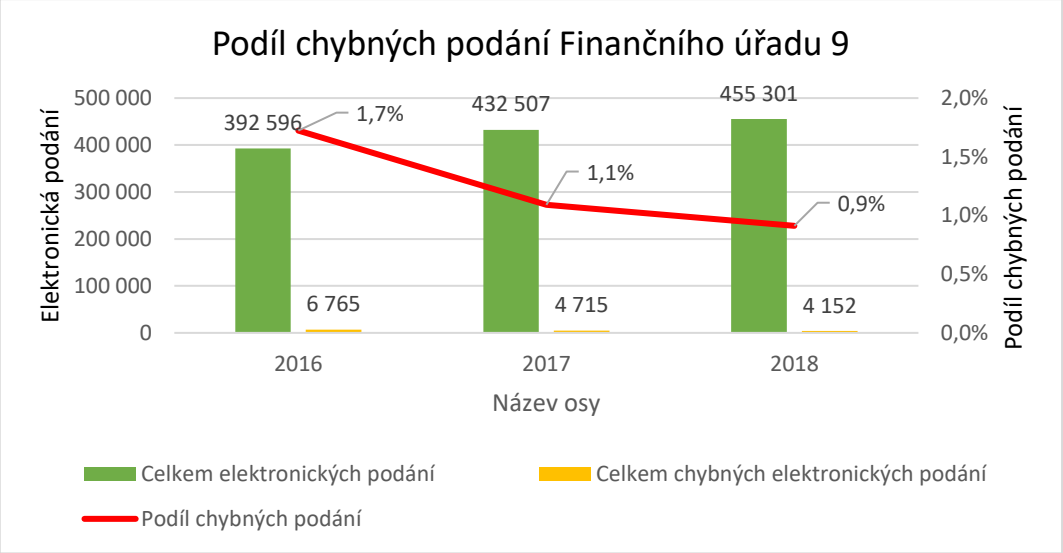

Zdroj: Vlastní zpracování – Manažerský systém ADIS

Z výše uvedeného grafu lze konstatovat, že v roce 2018 se celkový počet elektronických podání zvýšil o 16,0 %, což představuje o 62 705 podání více než v roce 2016. U celkového počtu chybných elektronických podání došlo v roce 2018 k výraznému poklesu, a to o 38,6 %, což představuje o 2 613 méně chybných podání než v roce 2016. V roce 2016 činil podíl chybných elektronických podání 1,7 %, v roce 2017 to bylo 1,1 % a v roce 2018 se podíl dokonce snížil pod 1 %, kde přesná hodnota byla 0,9 %. Lze tedy konstatovat, že ačkoli celkový počet elektronických podání doručených na Finanční úřad 9 meziročně roste, dochází k meziročnímu snižování celkového počtu chybných elektronických podání, v roce 2018 se snížil podíl chybných elektronických podání o 0,8 % oproti roku 2016.

Tabulka 14 – Přehled počtu chybných elektronických podání na jednotlivých druzích daní na Finančním úřadě 9

DRUHY DANÍ	Celkem chybných elektronických podání		
	2016	2017	2018
DPH	2 280	1 784	1 506
DPFO	490	343	423
DPPO	530	362	285
DSL	294	183	191
DNE	130	66	87
DPZ	502	324	269
DPS	275	266	208
KH	1 990	1 193	988
SH	274	194	195
C E L K E M	**6 765**	**4 715**	**4 152**

Zdroj: Vlastní zpracování – Manažerský systém ADIS

Ve výše uvedené tabulce č. 14 můžeme vidět, že v rámci jednotlivých druhů daní došlo za sledované období k poklesu chybných podání u daně z přidané hodnoty o 33,9 %, což představuje o 774 chybných podání méně, u daně silniční došlo k poklesu o 35,0 %, což představuje o 103 chybných podání méně. U daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti došlo k poklesu o 46,4 %, což představuje o 233 chybných podání méně a k dalšímu výraznému poklesu došlo u kontrolních hlášení o 50,4 %, což představuje o 1 002 chybných podání méně a u daně z příjmů právnických osob došlo k poklesu o 46,2 %, což představuje 245 méně chybných podání. Lze konstatovat, že i v rámci jednotlivých druhů daní dochází k meziročnímu snižování počtu chybných elektronických podání na daném finančním úřadě.

4.2.5 Finanční úřad 10

V grafu č. 5 je uveden celkový přehled počtu chybných elektronických podání v letech 2016 až 2018 doručených na výše uvedený finanční úřad. Pomocí poměrového ukazatele bude vypočítán podíl chybných podání z celkového počtu doručených elektronických podání k celkovému počtu doručených chybných elektronických podání, kde podíl tohoto ukazatele bude vyjádřen v procentech.

Graf 5 – Podíl chybných podání Finančního úřadu 10

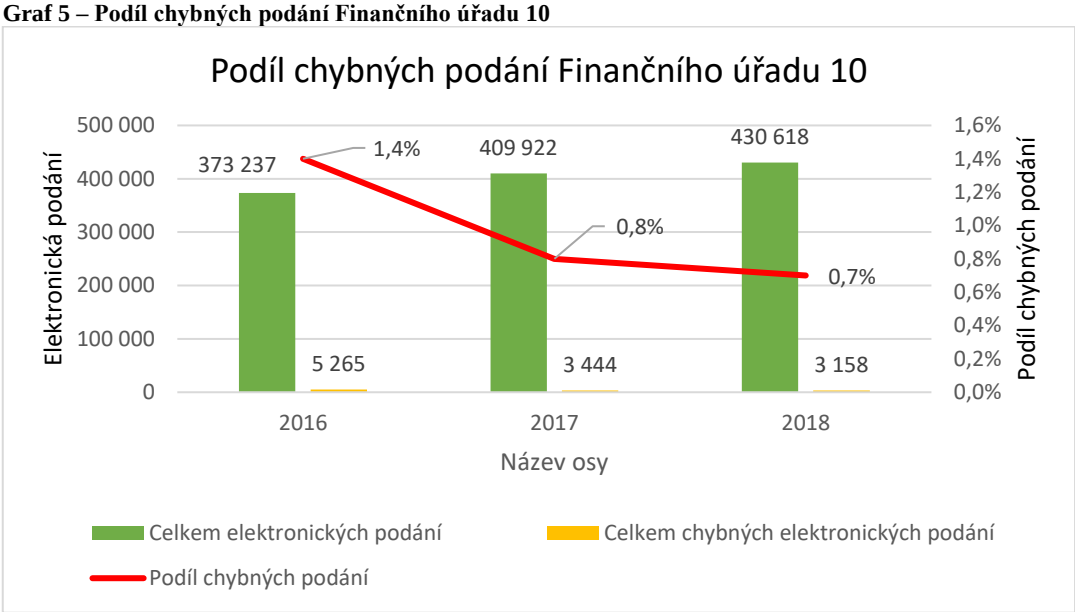

Zdroj: Vlastní zpracování – Manažerský systém ADIS

Z výše uvedeného grafu lze konstatovat, že v roce 2018 se celkový počet elektronických podání zvýšil o 15,4 %, což představuje o 57 381 podání více než v roce 2016. U celkového počtu chybných elektronických podání došlo v roce 2018 k výraznému poklesu, a to o 40,0 %, což představuje o 2 107 méně chybných podání než v roce 2016. V roce 2016 činil podíl chybných elektronických podání 1,4 %, v roce 2017 to bylo 0,8 % a v roce 2018 se podíl dokonce snížil pod 1 %, kde přesná hodnota byla 0,7 %. Lze tedy konstatovat, že ačkoli celkový počet elektronických podání doručených na Finanční úřad 10 meziročně roste, dochází k meziročnímu snižování celkového počtu chybných elektronických podání, v roce 2018 se snížil podíl chybných elektronických podání o 0,7 % oproti roku 2016.

Tabulka 15 - Přehled počtu chybných elektronických podání na jednotlivých druzích daní na Finančním úřadě 10

DRUHY DANÍ	Celkem chybných elektronických podání		
	2016	2017	2018
DPH	1 605	1 150	1 082
DPFO	355	241	275
DPPO	354	199	173
DSL	250	164	159
DNE	177	149	118
DPZ	264	164	136
DPS	183	117	120
KH	1 908	1 119	983
SH	169	141	112
C E L K E M	**5 265**	**3 444**	**3 158**

Zdroj: Vlastní zpracování – Manažerský systém ADIS

Ve výše uvedené tabulce č. 15 můžeme vidět, že v rámci jednotlivých druhů daní došlo za sledované období k poklesu chybných podání u daně z přidané hodnoty o 32,6 %, což představuje o 523 chybných podání méně, u daně silniční došlo k poklesu o 36,4 %, což představuje o 91 chybných podání méně. U daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti došlo k poklesu o 48,5 %, což představuje o 128 chybných podání méně a k dalšímu výraznému poklesu došlo u kontrolních hlášení o 48,5 %, což představuje o 925 chybných podání méně a u daně z příjmů právnických osob došlo k poklesu dokonce o 51,1 %, což představuje o 181 chybných podání méně. Lze konstatovat, že i v rámci jednotlivých druhů daní dochází k meziročnímu snižování počtu chybných elektronických podání na daném finančním úřadě.

4.2.6 Finanční úřad 11

V grafu č. 6 je uveden celkový přehled počtu chybných elektronických podání v letech 2016 až 2018 doručených na výše uvedený finanční úřad. Pomocí poměrového ukazatele bude vypočítán podíl chybných podání z celkového počtu doručených elektronických podání k celkovému počtu doručených chybných elektronických podání, kde podíl tohoto ukazatele bude vyjádřen v procentech.

Graf 6 – Podíl chybných podání Finančního úřadu 11

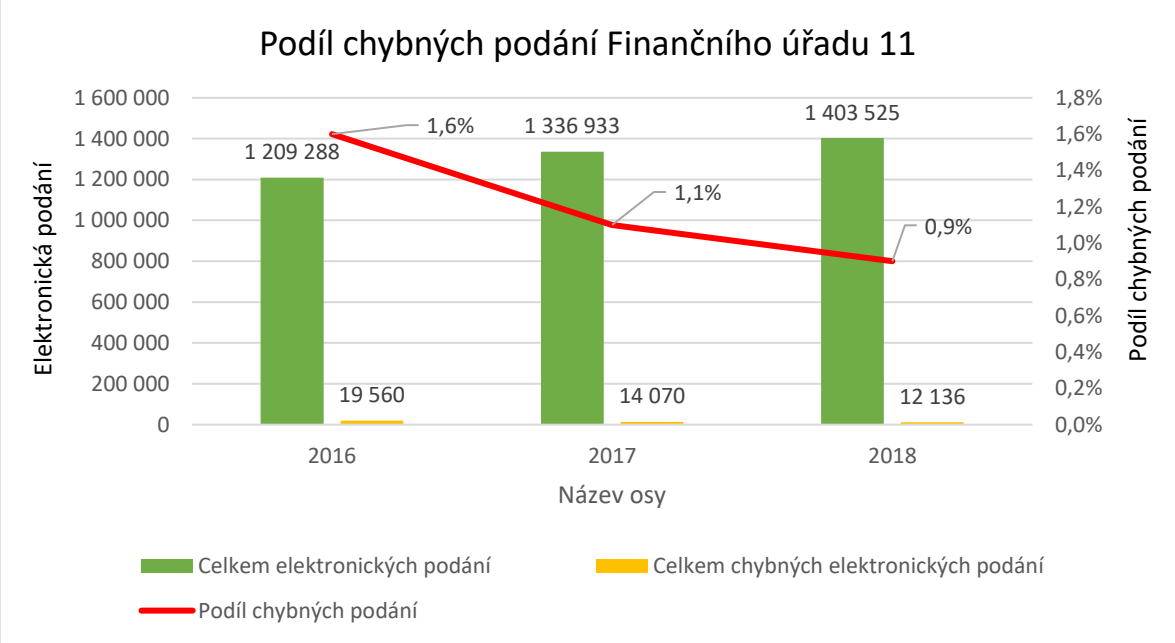

Zdroj: Vlastní zpracování – Manažerský systém ADIS

Z výše uvedeného grafu lze konstatovat, že v roce 2018 se celkový počet elektronických podání zvýšil o 16,1 %, což představuje o 194 237 podání více než v roce 2016. U celkového počtu chybných elektronických podání došlo v roce 2018 k výraznému poklesu, a to o 38,0 %, což představuje o 7 424 méně chybných podání než v roce 2016. V roce 2016 činil podíl chybných elektronických podání 1,6 %, v roce 2017 to bylo 1,1 % a v roce 2018 se podíl dokonce snížil pod 1 %, kde přesná hodnota byla 0,9 %. Lze tedy konstatovat, ačkoli celkový počet elektronických podání doručených na Finanční úřad 11 meziročně roste, dochází k meziročnímu snižování celkového počtu chybných elektronických podání. V roce 2018 se snížil podíl chybných elektronických podání o 0,7 % oproti roku 2016.

Tabulka 16 - Přehled počtu chybných elektronických podání na jednotlivých druzích daní na Finančním úřadě 11

DRUHY DANÍ	Celkem chybných elektronických podání		
	2016	2017	2018
DPH	6 412	4 798	4 102
DPFO	1 329	995	1 061
DPPO	1 844	1 530	1 270
DSL	1 083	623	561
DNE	594	555	515
DPZ	1 175	814	632
DPS	661	497	415
KH	5 415	3 448	2 889
SH	1 047	810	691
C E L K E M	**19 560**	**14 070**	**12 136**

Zdroj: Vlastní zpracování – Manažerský systém ADIS

Ve výše uvedené tabulce č. 16 můžeme vidět, že v rámci jednotlivých druhů daní došlo za sledované období k poklesu chybných podání u daně z přidané hodnoty o 36,0 %, což představuje o 2 310 chybných podání méně, u daně silniční došlo k poklesu o 48,2 %, což představuje o 522 chybných podání méně. U daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti došlo k výraznému poklesu o 46,2 %, což představuje o 543 chybných podání méně a k dalšímu výraznému poklesu došlo u kontrolních hlášení o 46,6 %, což představuje o 2 526 chybných podání méně. U daně z příjmů právnických osob došlo k poklesu o 31,1 %, což představuje o 574 chybných podání méně. Lze konstatovat, že i v rámci jednotlivých druhů daní dochází k meziročnímu snižování počtu chybných elektronických podání na daném finančním úřadě.

4.2.7 Finanční úřad 13

V grafu č. 7 je uveden celkový přehled počtu chybných elektronických podání v letech 2016 až 2018 doručených na výše uvedený finanční úřad. Pomocí poměrového ukazatele bude vypočítán podíl chybných podání z celkového počtu doručených elektronických podání k celkovému počtu doručených chybných elektronických podání, kde podíl tohoto ukazatele bude vyjádřen v procentech.

Graf 7 – Podíl chybných podání Finančního úřadu 13

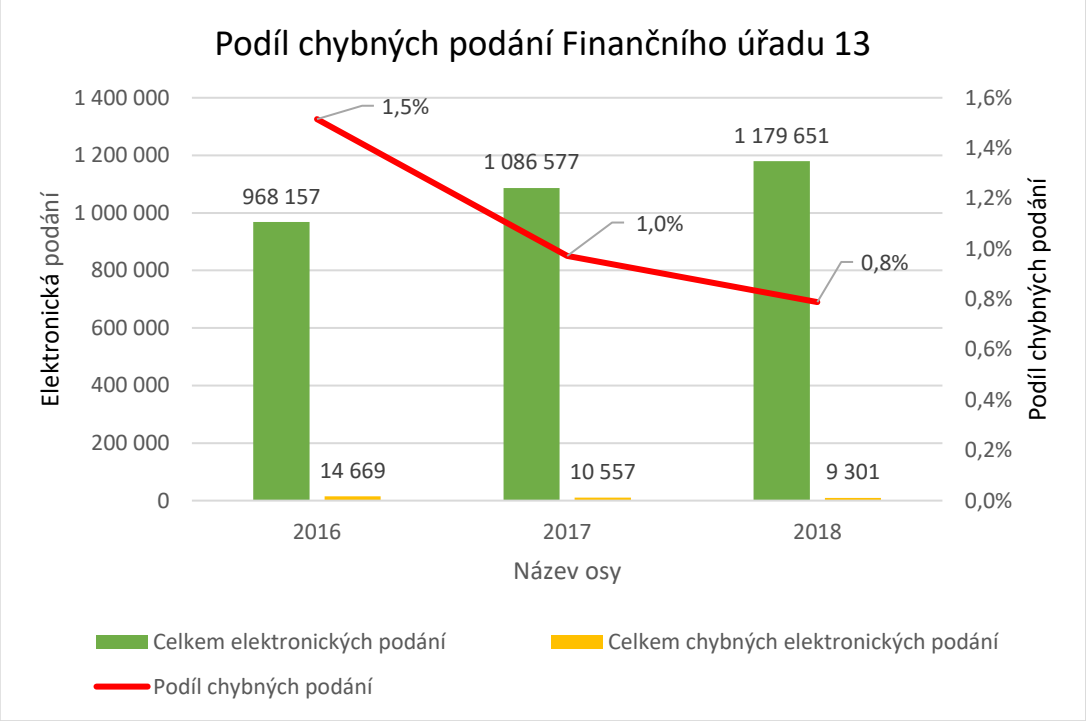

Zdroj: Vlastní zpracování – Manažerský systém ADSI

Z výše uvedeného grafu lze konstatovat, že v roce 2018 se celkový počet elektronických podání zvýšil o 21,8 %, což představuje o 211 494 podání více než v roce 2016. U celkového počtu chybných elektronických podání došlo v roce 2018 k výraznému poklesu, a to o 36,6 %, což představuje o 5 368 méně chybných podání než v roce 2016. V roce 2016 činil podíl chybných elektronických podání 1,5 %, v roce 2017 to bylo 1,0 % a v roce 2018 se podíl dokonce snížil pod 1 %, kde přesná hodnota byla 0,8 %. Lze tedy konstatovat, ačkoli celkový počet elektronických podání doručených na Finanční úřad 13 meziročně roste, dochází k meziročnímu snižování celkového počtu chybných elektronických podání. V roce 2018 se snížil podíl chybných elektronických podání o 0,7 % oproti roku 2016.

Tabulka 17- Přehled počtu chybných elektronických podání na jednotlivých druzích daní na Finančním úřadě 13

DRUHY DANÍ	Celkem chybných elektronických podání		
	2016	2017	2018
DPH	4 379	3 782	3 190
DPFO	976	666	787
DPPO	1 209	819	722
DSL	912	554	522
DNE	276	192	218
DPZ	1 103	778	586
DPS	647	496	388
KH	4 434	2 500	2 230
SH	733	770	658
C E L K E M	**14 669**	**10 557**	**9 301**

Zdroj: Vlastní zpracování – Manažerský systém ADIS

Ve výše uvedené tabulce č. 17 můžeme vidět, že v rámci jednotlivých druhů daní došlo za sledované období k poklesu chybných podání u daně z příjmů fyzických osob vybírané srážkou o 40,0 %, což představuje o 259 chybných podání méně, u daně silniční došlo k poklesu o 42,8 %, což představuje o 390 chybných podání méně. U daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti došlo k výraznému poklesu o 46,9 %, což představuje o 517 chybných podání méně a k dalšímu výraznému poklesu došlo u kontrolních hlášení o 49,7 %, což představuje o 2 204 chybných podání méně. U daně z příjmů právnických osob došlo k poklesu o 40,3 %, což představuje o 487 chybných podání méně. Lze konstatovat, že i v rámci jednotlivých druhů daní dochází k meziročnímu snižování počtu chybných elektronických podání na daném finančním úřadě.

4.2.8 Souhrn chybných podání za Finanční správu České republiky

V grafu č. 8 je uveden celkový souhrn počtu chybných elektronických podání v letech 2016 až 2018 doručených na všechny finanční úřady, tedy doručených na Finanční správu České republiky. Pomocí poměrového ukazatele bude vypočítán podíl chybných podání z celkového počtu doručených elektronických podání k celkovému počtu doručených chybných elektronických podání, kde podíl tohoto ukazatele bude vyjádřen v procentech. Tato data jsou zpracována i za jednotlivé druhy daní.

Graf 8 – Podíl chybných podání za Finanční správu České republiky

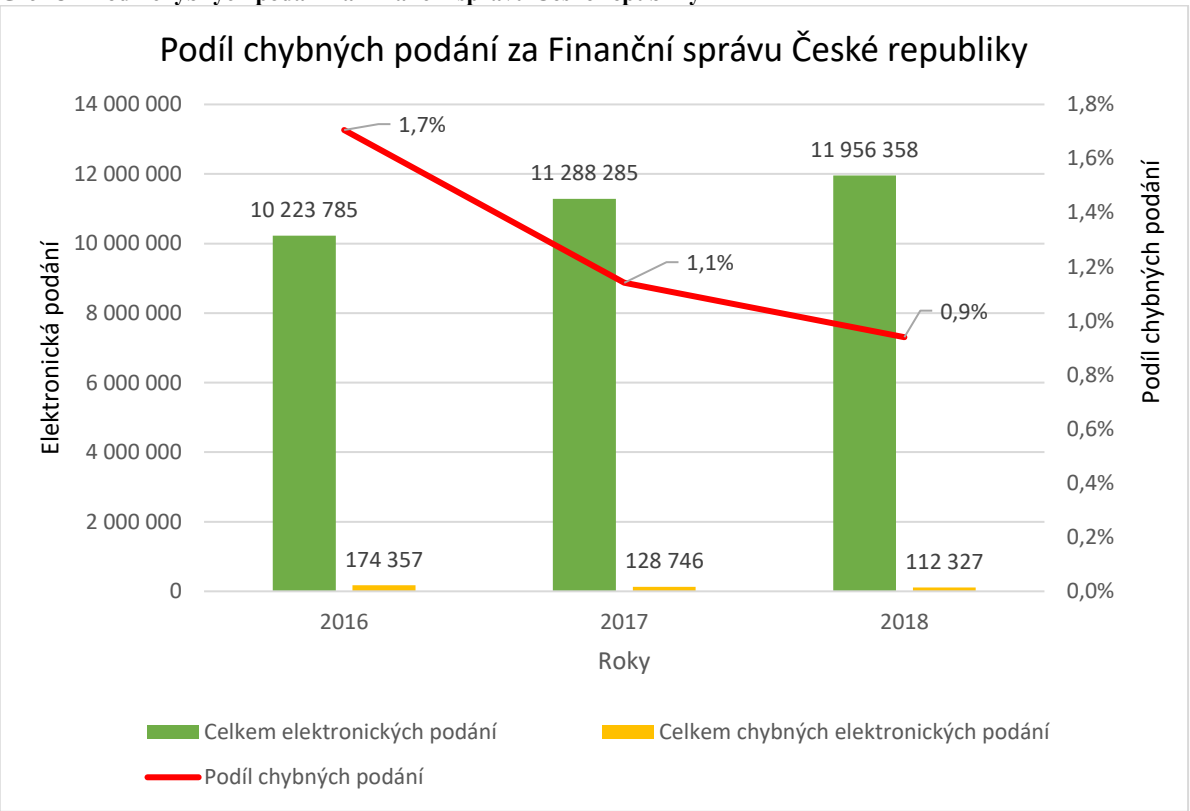

Zdroj: Vlastní zpracování – Manažerský systém ADIS

Z výše uvedeného grafu lze konstatovat, že v rámci finanční správy se v roce 2018 celkový počet elektronických podání zvýšil o 16,9 %, což představuje o 1 732 573 podání více než v roce 2016. U celkového počtu chybných elektronických podání došlo v roce 2018 k výraznému poklesu, a to o 35,6 %, což představuje o 62 030 méně chybných podání než v roce 2016. V roce 2016 činil podíl chybných elektronických podání 1,7 %, v roce 2017 to bylo 1,1 % a v roce 2018 se podíl dokonce snížil pod 1 %, kde přesná hodnota byla 0,9 %. Lze tedy konstatovat, ačkoli celkový počet elektronických podání doručených na finanční správu meziročně roste, dochází k meziročnímu snižování celkového počtu chybných elektronických podání. V roce 2018 se snížil podíl chybných elektronických podání o 0,8 % oproti roku 2016.

Tabulka 18 – Přehled počtu chybných elektronických podání za Finanční správu České republiky

DRUHY DANÍ	Celkem chybných elektronických podání		
	2016	2017	2018
DPH	57 924	47 382	41 200
DPFO	11 599	9 199	9 992
DPPO	15 745	12 811	11 262
DSL	9 821	6 580	5 970
DNE	3 560	3 034	2 906
DPZ	12 089	8 174	6 694
DPS	6 925	5 485	5 056
KH	48 029	28 563	22 989
SH	8 665	7 518	6 258
C E L K E M	**174 357**	**128 746**	**112 327**

Zdroj: Vlastní zpracování – Manažerský systém ADIS

Ve výše uvedené tabulce č. 18 můžeme vidět, že v rámci jednotlivých druhů daní došlo za sledované období k poklesu chybných podání u daně z přidané hodnoty o 28,9 %, což představuje o 16 724 chybných podání méně, u daně z příjmů právnických osob o 28,5 %, což představuje 4 483 chybných podání méně, u daně z příjmů fyzických osob vybírané srážkou o 27, 0 %, což představuje o 1 869 chybných podání méně, u souhrnného hlášení o 27,8 %, což představuje o 2 407 podání méně. K výraznému poklesu došlo u daně silniční o 39, 2 %, což představuje o 3 851 chybných podání méně, u daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti o 44,6 %, což představuje o 5 395 chybných podání méně a k dalšímu výraznému poklesu došlo u kontrolního hlášení o 52,1 %, což představuje o 25 040 podání méně než v roce 2016. Lze konstatovat, že i za Finanční správu České republiky, v rámci jednotlivých druhů daní, dochází k meziročnímu snižování počtu chybných elektronických podání.

5 Výsledky a diskuse

Mezi daňovými poplatníky a Finanční správou České republiky probíhá komunikace, kterou umožňuje zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů, a která je učiněna podle jednotlivých způsobů podání. Podání „BĚŽNÁ“ znamenají podání v listinné podobě, podání „DatsCH“ učiněná pomocí datové schránky a podání „EPO – SUM“ učiněná přes Daňový portál s uznávaným elektronickým podpisem, s ověřenou identitou podatele nebo datovou zprávou. Všechna zpracovaná data byla získána z manažerského systému ADIS za roky 2016 až 2018 za dané druhy daní.

Z přechozích analýz jednotlivých finančních úřadů vyplývá nárůst elektronických podání jak prostřednictvím datových schránek, tak i EPO podání. V rámci Finanční správy České republiky došlo v roce 2018 k nárůstu celkového počtu EPO podání o 17,5 %, což představuje o 921 003 podání více než v roce 2016 a celkový počet podání prostřednictvím datových schránek vzrostl o 16,4 %, což představuje o 811 750 podání více. Všechny hodnocené finanční úřady mají v rámci druhů daní podobné hodnoty, kromě Finančního úřadu 13, u kterého došlo k enormnímu nárůstu u kontrolních a souhrnných hlášení. Je to způsobeno tzv. „neusazenými osobami“ podle § 93a zákona o DPH, tj. osobami povinnými k dani, které nemají v tuzemsku sídlo, místo pobytu nebo provozovnu, a pro které je místně příslušným správcem daně právě Finanční úřad 13[87].

Cílem této práce je rozbor konkrétní chybovosti jednotlivých typů podání, zjištění důvodů těchto chybných podání a nalezení možností, jak těmto chybám lze v budoucnu zabránit či je výrazným způsobem eliminovat, aby následky těchto chyb byly pro poplatníky co nejmenší. Tato elektronická chybná podání podali daňoví poplatníci i přesto, že se při vyplňování těchto formulářů vyskytl případný nedostatek v podání. To mohlo být způsobeno tím, že podatelé používají software firem, které nezaručí vytvořit soubor obsahující požadovaný formát nebo strukturu daného podání. Pokud by daný soubor vytvořili prostřednictvím aplikace EPO, nemůže k vadě formátu nebo struktury dojít.

[87] *Daň z přidané hodnoty: zákon o DPH: směrnice Rady EU o společném systému DPH, informace a sdělení Generálního finančního ředitelství: redakční uzávěrka* . Ostrava: Sagit, 2005. ÚZ. ISBN 978-80-7488-347-7. s. 77

5.1 Přehled nejčastějších důvodů odmítnutých podání

V této části bude provedena charakteristika nejčastějších důvodů odmítnutých podání ve sledovaném období. Největší množinu odmítnutých podání tvoří důvody v intervalu větší nebo rovno 1 % pro 13 nejčastějších odmítnutí, které se vyskytují v manažerském systému ADIS a tvoří 33 % z celkového počtu odmítnutých podání.

Charakteristika nejčastějších důvodů odmítnutých podání:

1. „ID datové schránky“ nebo „E-mail“ musí být vyplněné – s touto charakteristikou důvodu je tvořena největší množina odmítnutých podání. Tvoří téměř 10 % z celkového počtu odmítnutých podání, což představuje 9 615 případů.
2. Kontrolní hlášení je označeno jako následné a není vyplněno Datum zjištění důvodů, ani číslo jednací výzvy – tento důvod je druhou nejčastěji vyskytující se množinou. Tvoří 4,8 % z celkového počtu odmítnutých podání, což představuje 4 594 případů.
3. U fyzické osoby musí být kmenová část daňového identifikačního čísla tvořena rodným číslem nebo vlastním číslem plátce – tento důvod je třetí nejčastěji vyskytující se množinou. Tvoří 2,4 % z celkového počtu odmítnutých podání, což představuje 2 294 případů.
4. Identifikační číslo podepisující osoby musí být vyplněno, pokud podepisující osobou je právnická osoba – tento důvod je čtvrtý nejčastěji vyskytující se množinou. Tvoří 2,3 % z celkového počtu odmítnutých podání, což představuje 2 177 případů.
5. Na ř. 1 Přílohy č. 1 hodnota Sl. 5 (název obce) není uvedena v číselníku obcí – ZÚJ – tento důvod je pátým nejčastěji vyskytující se množinou. Tvoří 2,2 % z celkového počtu odmítnutých podání, což představuje 2 108 případů.
6. Pro daňový subjekt musí být vyplněno DIČ – tento důvod je šestý nejčastěji vyskytující se množinou. Tvoří 2 % z celkového počtu odmítnutých podání, což představuje 1 946 případů.
7. Na ř. 1 Přílohy č. 1 musí být vyplněn Sl. 6 (Kód obce ZÚJ) – tento důvod je sedmý nejčastěji vyskytující se množinou. Tvoří 1,7 % z celkového počtu odmítnutých podání, což představuje 1 648 případů.

8. Musí být vyplněno datum narození nebo evidenční číslo, pokud podepisující osobou je fyzická osoba – tento důvod je osmý nejčastěji vyskytující se množinou. Tvoří 1,7 % z celkového počtu odmítnutých podání, což představuje 1 623 případů.
9. Chybná struktura daňového identifikačního čísla – tento důvod je devátý nejčastěji vyskytující se množinou. Tvoří 1,7 % z celkového počtu odmítnutých podání, což představuje 1 494 případů.
10. Cílové číslo finančního úřadu musí odpovídat nějaké hodnotě z číselníku – tento důvod je desátý nejčastěji vyskytující se množinou. Tvoří 1,3 % z celkového počtu odmítnutých podání, což představuje 1 223 případů.
11. Pro dodatečné daňové tvrzení nesmí být údaje ř. 64 a ř. 65 nenulové – tento důvod je jedenáctý nejčastěji vyskytující se množinou. Tvoří 1,3 % z celkového počtu odmítnutých podání, což představuje 1 216 případů.
12. „E-mail“ nemá správný formát elektronické adresy – tento důvod je dvanáctý nejčastěji vyskytující se množinou. Tvoří 1,1 % z celkového počtu odmítnutých podání, což představuje 1 024 případů.
13. Oddíl B1, strana 1, řádek 1: Kód předmětu plnění musí být vyplněn – tento důvod je třináctý nejčastěji vyskytující se množinou. Tvoří 1 % z celkového počtu odmítnutých podání, což představuje 979 případů.

V rámci finanční správy byl v letech 2016 až 2018 celkový počet odmítnutých a neúčinných podání na vybraných druzích daní 96 165. Nicméně z výše uvedených výsledků lze konstatovat, že dochází k meziročnímu poklesu u elektronických chybných podání doručených na finanční úřady. V roce 2018 došlo k výraznému poklesu u celkového počtu chybných elektronických podání, a to o 35,6 %, což představuje o 62 030 méně chybných podání než v roce 2016. Dále byl určen počet nejčastějších důvodů odmítnutých podání, kde celkový počet důvodů za celou finanční správu je 11 704, což představuje 96 165 případů odmítnutých podání ve sledovaném období.

6 Závěr

Cílem diplomové práce je analýza možností komunikace občana s finanční správou při využití Daňového portálu.

Ve sledovaných letech má počet podání v listinné formě setrvalou tendenci. Elektronická forma podání výrazným způsobem narůstá, a to o více než třetinu. Je to dáno především legislativní úpravou, kdy elektronická forma komunikace fyzických i právnických osob probíhá prostřednictvím datových schránek, které se zřizují povinně i dobrovolně. Jejich zřízení a užívání je zcela zdarma.

I přes vzrůstající tendenci elektronických forem podání, mají chybná daňová podání tendenci klesající. Správce daně každé chybné podání musí zpracovat a posoudit individuálně. Pokud správce daně zjistí, že například podání mělo být učiněno elektronicky a nemá jinou vadu než, že je učiněno jinou formou, správce daně zpracuje takové podání, nicméně za nedodržení povinné elektronické formy podání uloží daňovému subjektu sankci ve výši 2 000,- Kč dle ust. § 247a odst. 2 daňového řádu.

Pokud daňový subjekt zapomene na svoji povinnost podat například daňové tvrzení, ať už formou podání listinnou nebo elektronickou, nebo učiní podání po lhůtě, správce daně uloží daňovému subjektu pokutu, kterou vyměří v poměru k výši stanovené daně, a to 0,05 % za každý den prodlení. Horní hranice možné pokuty za opožděně podané daňové tvrzení představuje 5 % stanovené daně, maximálně však 300 000,- Kč. Pokud daňový subjekt je povinen podat daňové tvrzení elektronicky, hrozí mu pokuta ve výši 2 000,- Kč.

Klesající tendence chybných podání může být způsobena častějším využíváním elektronických formulářů prostřednictvím aplikace EPO, která zaručuje správný formát a strukturu souboru. Správce daně takové podání bez problémů zpracuje ve svém informačním systému. Celá řada podatelů nezná principy fungování elektronických podání. Tato problematika je pro ně velice složitá, komplikovaná a náročná nejen technicky, ale i prakticky. Proto častěji využívají služeb daňových poradců, advokátů či účetních na základě plných mocí i přesto, že jsou tyto služby finančně náročné.

Nejčastěji se vyskytujícími důvody odmítnutí je to, že uživatel neuvede v daném tiskopise e-mail nebo e-mail nemá správný formát elektronické adresy, zapomene vyplnit kmenovou část daňového identifikačního čísla nebo uvede neúplné daňové identifikační číslo, chybnou strukturu daňového identifikačního čísla či ho zapomene vyplnit vůbec. Aby se těmto chybám a nedostatkům předcházelo, bylo by zapotřebí využít již vydávaný občanský průkaz s čipem, pomocí kterého by se uživatel přihlásil do daného systému či portálu přes přihlašovací údaje a automaticky by se vyplnily základní údaje o uživateli, kterými finanční správa disponuje z jiných dostupných veřejných rejstříků.

Další velkou pomůckou, jak zamezit chybným podáním, je vznik videí s návody na vyplňování příslušných tiskopisů u jednotlivých druhů daní. Tento způsob by byl pro poplatníky vítaným pomocníkem, neboť problematika jednotlivých tiskopisů v souvislosti s měnící se legislativou je velmi složitá a nastudování této problematiky je především časově náročné.

Pokud by daňový subjekt nebo poplatník zapomněl podat ve stanovené lhůtě daňové tvrzení, správce daně by mohl na tuto skutečnost upozornit pomocí zaslaného upozornění, tzv. notifikace. Tato skutečnost by se vztahovala na daňové subjekty nebo poplatníky podávající daňová tvrzení, kteří by na daném tiskopise měli možnost zaškrtnout pole pro zasílání notifikace buď na e-mailovou adresu nebo pomocí textové zprávy.

Všechna výše uvedená doporučení nebo návrhy by mohly být zapracovány do projektu Ministerstva finanční České republiky portál MOJE daně – moderní a jednoduché. Novela daňového řádu by měla přinést rozsáhlou modernizaci, zjednodušení a elektronizaci daní. Součástí této novely je legislativní ukotvení online finančního úřadu, kde si poplatníci vyřeší daňové povinnosti rychle a pohodlně přes internet. Hlavním cílem je zjednodušit administrativu v komunikaci se správcem daně a motivovat tak poplatníky k využívání elektronických prostředků.[88]

[88] *Ministerstvo financí České republiky: Aktuálně* [online]. 2020 [cit. 2020-02-09]. Dostupné z: https://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2020/novela-prinasejici-online-financni-urad-37235

7 Seznam literatury

Bibliografické zdroje

BAXA, Josef, DRÁB, Ondřej a kol. *Daňový řád: komentář*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7357-564-9.

BĚHOUNEK, Pavel. *Daňové zákony v úplném znění k 1. 1. 2019 s přehledy a komentáři změn*. 2019. ANAG. ISBN 978-80-7554-186-4.

Daň z přidané hodnoty: zákon o DPH: směrnice Rady EU o společném systému DPH, informace a sdělení Generálního finančního ředitelství: redakční uzávěrka. Ostrava: Sagit, 2005. ÚZ. ISBN 978-80-7488-347-7.

HEGER, Vladimír. *Komunikace ve veřejné správě*. Praha: Grada, 2012. Žurnalistika a komunikace. ISBN ISBN978-80-247-3779-9.

LAPÁČEK, Jiří. *Jak na datovou schránku a elektronickou komunikaci s úřady*. Brno: Computer Press, 2012. ISBN 978-80-251-3680-5

LOCHMANNOVÁ, Alena. *Veřejná správa: základy veřejné správy*. Prostějov: Computer Media, 2017. ISBN 978-80-7402-295-1.

MATES, Pavel a SMEJKAL Vladimír. *E-government v České republice: právní a technologické aspekty*. Praha: Leges, 2012. Teoretik. ISBN 978-80-87576-36-6.

VANÍČEK, Zdeněk a MARCHAL A. Stanislav. *Právní aspekty eGovernmentu v ČR: právní a technologické aspekty*. Praha: Linde, 2011. Teoretik. ISBN 978-80-7201-855-0

Internetové zdroje

Advantages and Disadvantages of Electronic Communication | MEAM Marketing. MEAM Marketing [online]. Copyright © 2013 [cit. 03.08.2019]. Dostupné z: http://www.meammarketing.com/advantages-and-disadvantages-of-electronic-communication/

Businessinfo.cz - Oficiální portál pro podnikání a export: Datové schránky [online]. 2018 [cit. 2019-08-28]. Dostupné z: https://www.businessinfo.cz/cs/clanky/datove-schranky-ppbi-51258.html#!&chapter=2

Co je to superia: Datová schránka [online]. 2020 [cit. 2020-02-25]. Dostupné z: https://cojeto.superia.cz/internet/datova_schranka.php

Daňový portál: Elektronické služby Finanční správy České republiky [online]. Generální finanční ředitelství, 2019 [cit. 2019-10-03]. Dostupné z: http://eds.mfcr.cz/adistc/adis/idpr_pub/epo_struktury.faces

Daňový portál: Elektronické služby Finanční správy České republiky [online]. Praha: Generální finanční ředitelství [cit. 2019-08-28]. Dostupné z: http://adisspr.mfcr.cz/adistc/adis/idpr_pub/dpr/uvod.faces

Daňový portál [online]. Praha: Generální finanční ředitelství, 2019 [cit. 2019-08-13]. Dostupné z: https://adisepo.mfcr.cz/adistc/adis/idpr_pub/dpr/uvod.faces

Datové schránky: Právnická osoba zapsaná v obchodním rejstříku [online]. Ministerstvo vnitra České republiky [cit. 2019-08-28]. Dostupné z: https://www.datoveschranky.info/pravnicka-osoba-zapsana-v-or

Datové schránky: Zřízení datové schránky [online]. 2015 [cit. 2020-02-28]. Dostupné z: https://www.datoveschranky.eu/info-o-datovych-schrankach/informace/zrizeni-datove-schranky

EUR-Lex Access to European Union law: EU eGovernment Action Plan 2016-2020 [online]. Brussel COM(2016) 179 final: EUROPEAN COMMISSION, 2016 [cit. 2020-02-28]. Dostupné z: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52016DC0179&qid=1475009506918

Finanční správa: Daňová informační schránka [online]. Praha: Generální finanční ředitelství [cit. 2019-08-28]. Dostupné z: https://adisspr.mfcr.cz/adistc/adis/idpr_pub/dpr_info/co_je_to_dis.pdf

Finanční správa: Povinná elektronická komunikace s finanční správou se rozšiřuje o další subjekty [online]. 2014 [cit. 2020-02-25]. Dostupné z: https://www.financnisprava.cz/cs/financni-sprava/media-a-verejnost/tiskove-zpravy/tiskove-zpravy-2014/povinna-elektronicka-komunikace-s-financni-spravou-se-rozsiruje-o-dalsi-subjekty-5566?

Finanční správa [online]. Praha: Generální finanční ředitelství, 2018 [cit. 2019-08-13]. Dostupné z: https://www.financnisprava.cz/assets/img/logo-gfr.png

Ministerstvo financí České republiky: Aktuálně [online]. 2020 [cit. 2020-02-09]. Dostupné z: https://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2020/novela-prinasejici-online-financni-urad-37235

Ministerstvo vnitra České republiky: Co je eGovernment? [online]. Praha, 2019 [cit. 2020-02-28]. Dostupné z: https://www.mvcr.cz/clanek/co-je-egovernment.aspx

Ministerstvo vnitra České republiky: Datové schránky mají nové logo. Navrhl ho student Lukáš Adamík [online]. Praha, 2019 [cit. 2020-02-28]. Dostupné z: https://www.mvcr.cz/imgBrowser.aspx?docid=22196843&imgid=22196851&cpi=1px

Zákony pro lidi: Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů [online]. 1999 [cit. 2020-02-25]. Dostupné z: https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1999-106

Zákony pro lidi: Zákon č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu a o změně některých zákonů [online]. 2000 [cit. 2020-02-24]. Dostupné z: https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-227#cast1

Zákony pro lidi: Zákon č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu a o změně některých zákonů [online]. 2009 [cit. 2020-02-24]. Dostupné z: https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-227/zneni-20140501#f2056146

Zákony pro lidi: Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů [online]. 2004 [cit. 2020-02-25]. Dostupné z: https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-235#cast1

Zákony pro lidi: Zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů [online]. 2009 [cit. 2020-02-24]. Dostupné z: https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-300#p2

Zákony pro lidi: Zákon č. 456/2011 Sb., o Finanční správě České republiky [online]. 2011 [cit. 2020-02-25]. Dostupné z: https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2011-456

Další zdroje

Finanční správa: Manažerský informační systém – Automatizovaný daňový informační systém. Generální finanční ředitelství. Praha, 2019.